



## GHIDUL SOLICITANTULUI

### MĂSURA 3

**Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole**

– Sesiunea 2018 –

**GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA**  
- Ghid variantă finală - 2018

#### PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin  
**FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ**

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE



#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui material și utilizarea informațiilor conținute în acest Ghid al Solicitantului se vor realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL CPP.

*Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020 AXA LEADER. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene. Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Studiului de Fezabilitate, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.*

*Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro).*

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU SUBMĂSURA 19.2 POSTAT PE SITE-UL [WWW.AFIR.INFO](http://WWW.AFIR.INFO).**

**IMPORTANT!**

**Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de GAL CRICIV-PROVIȚA-PRAHOVA, disponibile la sediul GAL dar și la sediile primăriilor localităților componente din județul Dâmbovița și Prahova, Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia a României, precum și pe paginile de internet [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro), [www.afir.info](http://www.afir.info) și [www.madr.ro](http://www.madr.ro)**

**Pentru a obține informații despre SDL ne puteți contacta direct la sediul GAL, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina web – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.**

## CUPRINS

### 1. PREVEDERI GENERALE

<i>Contribuția Măsurii 3 – Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole la Domeniile de Intervenție .....</i>	<i>05</i>
--	-----------

### 2. PREZENTAREA MĂSURII 3

<i>2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile .....</i>	<i>08</i>
<i>2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului .....</i>	<i>09</i>
<i>2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile .....</i>	<i>17</i>
<i>2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile .....</i>	<i>20</i>
<i>2.5. Criteriile de selecție ale proiectului .....</i>	<i>21</i>
<i>2.6. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului) .....</i>	<i>36</i>

### 3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE

<i>3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare .....</i>	<i>45</i>
<i>3.2. Contractarea fondurilor .....</i>	<i>52</i>
<i>3.3. Achizițiile .....</i>	<i>57</i>
<i>3.4. Plata .....</i>	<i>59</i>

### 4. INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

<i>4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare .....</i>	<i>61</i>
<i>4.2. Lista formularelor disponibile pe site-ul AFIR <a href="http://www.afir.info">www.afir.info</a> .....</i>	<i>69</i>
<i>4.3. Dicționar .....</i>	<i>70</i>
<i>4.4. GAL în sprijinul dumneavoastră .....</i>	<i>75</i>

### 5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

<i>5.1. Anexa 1 – Model Cerere de finanțare .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.2. Anexa 2 – Studiu de fezabilitate conform HG 28/ 2008, HG 907/ 2016 și anexele aferente .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.3. Anexa 3 - Lista cu UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri specifice (ANC SPEC) și UAT care se regăsesc în zone cu constrângeri semnificative (ANC SEMN), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/ 2013 .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.4. Anexa 4 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.5. Anexa 5 – Sinteza studiului privind „Zonarea potențialului de producție agricolă și a potențialului de dezvoltare a investițiilor în activitățile de procesare agro-alimentară, estimarea necesarului de stocare și procesare pe zone” .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.6. Anexa 6 – Lista Asociațiilor Crescătorilor de Animale acreditate de ANZ și Lista Raselor indigene .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.7. Anexa 7 – „Calculator - Cod Bune Practici Agricole” .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.8. Anexa 8 - Codul de bune practici agricole .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.9. Anexa 9 – Model Contract de finanțare .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.10. Anexa 10 – Fișa Măsurii 3 .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.11. Anexa 11 – Acte Normative utile .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>
<i>5.12. Anexa 12 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020 .....</i>	<a href="http://www.galcricovprovitaprahova.ro">www.galcricovprovitaprahova.ro</a>

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

5.14. *Anexa 13* - Zone Vulnerabile la Nitrați (ZVN) conform Ordinului 1552/ 743/ 2008 cu completările și modificările ulterioare ..... [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)  
6. *Anexa 14* - Angajament\_propria\_raspundere\_PRIVIND\_UTILIZAREA\_COFINANTARII.doc  
..... [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)

**GAL CRICOV-PROVITA-PRAHOVA**  
- Ghid variantă finală - 2018 -

## Capitolul 1

---

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui material și utilizarea informațiilor conținute în acest Ghid al Solicitantului se vor realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL CPP.

## PREVEDERI GENERALE

### 1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII 3 – Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole

**Măsura 3 „Investiții în active fizice pentru creșterea performanțelor exploatațiilor agricole”** se încadrează, conform Regulamentului (CE) 1305/2013, art.17, în măsura 4 „Investiții în active fizice” – și contribuie la domeniile de intervenție **DI 2A „Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole”**

Sprrijinul acordat prin **Măsura 3** vizează investiții care să conducă la creșterea nivelului de dotare tehnică al exploatațiilor cu potențial în implementarea proiectelor de investiții viabile, care să asigure continuarea procesului de modernizare al exploatațiilor agricole prin modernizarea construcțiilor fermei, echipamentelor și utilajelor tehnice (inclusiv a instalațiilor de irigații performante la nivelul fermei, îmbunătățirea calității activelor), adoptarea standardelor comunitare, scăderea consumului de energie și care să vizeze diversificarea producției agricole pentru a îmbunătăți viabilitatea economică a exploatației agricole.

Măsura 3 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

**Măsura 3 contribuie prin activitățile sale la atingerea obiectivelor transversale, astfel:**

- **Mediu și climă:** încurajarea investițiilor care vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile în sectorul agroalimentar, prelucrarea deșeurilor, a rezidurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură.
- **Inovare:** sprijinirea de investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole, a procesării care va ameliora performanța economică a exploatațiilor și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare. În agricultură, sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la secetă, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente și moderne, instalații inovatoare. În sectorul de procesare al produselor agro-alimentare, vor fi încurajate tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea tehnologiilor moderne.

**Măsura 3 prin sprijinului acordat, va contribui la:**

- înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante, sisteme eficiente de irigare la nivelul fermei;
- stimularea cultivării și depozitării de legume–fructe, a culturilor de câmp, creșterii efectivelor de animale (suine, bovine și păsări) și valorificarea raselor;
- investiții necesare diversificării activităților agricole din cadrul exploatațiilor și adăugarea de plus valoare produselor agricole;
- stimularea asocierii și a investițiilor care deservește formele asociative ale fermierilor;
- investiții pentru a promova utilizarea eficientă a resurselor, inclusiv producția de energie regenerabilă pentru utilizare proprie, precum și pentru reducerea emisiilor de GES din agricultură;
- crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul exploatațiilor agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat.

**Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră din agricultură.**

#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



- instalații de producere de nutrețuri, echipamente de uscare (cereale, plante aromatice etc.), echipamente în fermele de animale (evacuare dejecții, instalații de hrănire etc.), reabilitarea rețelelor și bransamentelor în ferme etc. *(reducerea consumului de apă și energie electrică și implicit a GES);*
- modernizarea parcului de mașini agricole prin achiziționarea de utilaje performante și eficiente/computerizate și multifuncționale, cu un consum redus de combustibil *(reducerea consumului de produse petroliere și implicit a GES);*
- investiții pentru depozitarea îngrășămintelor chimice, fertilizanților (azot) și achiziționarea de utilaje pentru împrăștierea acestora *(raționalizarea și eficientizarea utilizării azotului);*
- achiziționarea de instalații automate (centrale termice) pentru producerea energiei termice și pentru apă caldă menajeră utilizată în procesul de producție (în fermă sau pentru procesare) *(reducerea consumului termic și implicit a GES);*
- investiții în reabilitarea termică a adăposturilor și a altor clădiri auxiliare din fermă *(îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor);*
- investiții pentru producerea și utilizarea energiei electrice din surse regenerabile: biogaz, energia eoliană, hidroenergia, etc. *(reducerea utilizării surselor de energie convențională și implicit a GES);*
- investiții în construcții precum platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și în bazine de colectare a purinului, achiziții de echipamente, utilaje necesare asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd/ dejecțiilor animale care să asigure protecția apelor împotriva poluării cu nitrați etc. *(îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES);*
- achiziționarea de echipamente moderne pentru aplicarea gunoiului de grajd/ dejecțiilor de origine animală și a nămolului de epurare *(îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea GES).*

#### **Exemple de investiții pentru reducerea emisiilor de amoniac în agricultură:**

- investiții în reabilitarea și modernizarea adăposturilor de animale în vederea respectării standardelor sanitare, sanitar veterinar, de mediu și de bunăstare a animalelor, în ceea ce privește volumul de aer, temperatura, umiditatea, evacuarea dejecțiilor etc. *(îmbunătățirea indicilor de confort în adăposturi și reducerea emisiilor de amoniac);*
- achiziționarea de sisteme computerizate pentru conducerea proceselor de producție în adăposturile de animale *(economisirea apei și a energiei electrice, precum și reducerea emisiilor de amoniac);*
- investiții în platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd și în bazine de colectare a purinului *(îmbunătățirea gestionării surselor de poluare și reducerea emisiilor de amoniac) etc.*

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, proiectele depuse pe fermele de familie, vor beneficia de alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă.

#### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

**Definiție „fermă de familie”:** Exploatație agricolă aparținând Întreprinderii Familiale sau a unei persoane juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii. Dimensiunea economică a fermei de familie, în contextul condițiilor M 3, este cuprinsă între **8.000 – 100.000 SO**. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/ soția și rudele până la gradul III inclusiv.

**Încadrarea Cererii de finanțare în sectoarele vegetal sau zootehnic se va face în funcție de obiectivul principal al proiectului. Pentru fermele mixte, această încadrare se realizează în funcție de componența majoritar valorică a investiției din Bugetul indicativ al Cererii de finanțare.**

#### **Clarificări referitoare la încadrarea Cererii de finanțare în sectorul zootehnic:**

Exploatațiile agricole cu profil zootehnic și mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/ furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă se încadrează în anvelopa financiară destinată sectorul animal (zootehnic). Se va avea în vedere ca din documentele justificative anexate Cererii de finanțare să reiasă că obiectivul principal al proiectului, indiferent de tipul investiției vizate, îl reprezintă creșterea animalelor. În cazul fermelor mixte care vizează investiții necesare obținerii nutrețurilor/ furajelor utilizate în hrănirea propriilor animale de fermă, se va avea în vedere ca suprafața agricolă vizată de proiect (peste 50% din suprafață) să fie destinată asigurării hranei animalelor din cadrul exploatației agricole.

### **1.2 Contribuția publică**

**Contribuția publică** totală, pentru Domeniul de intervenție **DI 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturilor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole**, este de **305.878,86 euro**, sumă alocată în totalitate pentru **Măsura 3**. Pentru proiecte de investiții realizate în teritoriul GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, respectiv în cele 10 unități administrativ-teritoriale componente:

- **4 comune din județul Dâmbovița**, respectiv: **Gura Ocniței** (cu satele Adâncă, Gura Ocniței, Ochiuri și Săcuieni și o populație de 7319 locuitori); **I.L. Caragiale** (cu satele Ghirdoveni, I.L. Caragiale și Mija și o populație de 7697 locuitori); **Dărmănești** (cu satele Dărmănești și Mărginenii de Sus și o populație de 4810 locuitori); **Vlădeni** (cu satul de reședință Vlădeni și o populație de 2807 locuitori);
- **6 comune din județul Prahova**, respectiv **Mănești** (cu satele Bălțița, Coadă Izvorului, Gura Crivățului, Mănești, Zahanaua și o populație de 3994 locuitori); **Târgșoru Vechi** (cu satele Strejnicu, Stăncești, Târgșoru Vechi, Zahanaua și o populație de 9117 locuitori); **Cocorăștii Colț** (cu satele Cheșnoiu, Cocorăștii Colț, Cocorăștii Grind, Colțu de Jos, Ghioldum, Perșunari, Pietra, Satu de Sus și o populație de 2837 locuitori); **Șirna** (cu satele Brătești, Coceana, Hăbud, Șirna, Tăriceni, Varnița cu o populație totală de 4935); **Tinosu** (cu satele Tinosu, Predești, Pisculești și o populație de 2443 locuitori); **Gorgota** (cu satele Gorgota, Potigrafu, Finari, Poienarii Apostoli, Crivina și o populație de 5207 locuitori).

Teritoriul acoperit de GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA are o densitate medie a populației de 131,417 loc./km<sup>2</sup>.

## **Capitolul 2**

### **Ghidul SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

## PREZENTAREA MĂSURII 3

### 2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin Măsura 3 sunt fermierii definiți conform Regulamentului (UE) nr. 1307/2013, art. 4, ca fiind persoane fizice autorizate conform OUG 44/2008 cu modificările și completările ulterioare sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA și care desfășoară o activitate agricolă.

**Categoriile de beneficiari eligibili** care pot primi fonduri nerambursabile sunt

- **fermieri**, cu excepția persoanelor fizice neautorizate, exclusiv din teritoriul vizat;
- **cooperative** (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), **grupuri de producători**, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor.

**Pot beneficia de sprijin următoarele persoane juridice:**

- + **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991 cu modificările și completările ulterioare);
- + **Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor** (menționate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri);
- + **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri.
- + **Grup de producători** (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deserveșc intereselor membrilor care au calitatea de fermieri.

**Atenție!** În conformitate cu prevederile PNDR 2014-2020 privind asigurarea demarcării între fonduri, Grupurile de Producători **recunoscute preliminar** din sectorul legume-fructe nu sunt eligibile pentru finanțare prin PNDR (Pilonul II) deoarece sunt finanțate din FEAGA (Pilonul I).

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să desfășoare activități economice ca persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială/ persoană juridică română;
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Următoarele categorii de solicitanți/ beneficiari pot depune proiecte aferente măsurilor/ submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, inclusiv Măsura 3 derulată prin GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/ beneficiarii/ membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

b) solicitanții care s-au angajat prin declarație pe propria răspundere, la depunerea Cererii de finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificare;

c) beneficiarii contractelor/ deciziilor de finanțare aferente măsurilor 112, 411-112, 141, 411-141, finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, după implementarea proiectelor, iar cei ai sM6.1 și sM6.3, după acordarea celei de-a doua tranșă de plată din cadrul PNDR 2014-2020.

## 2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

### Atenție!

Pentru justificarea condițiilor minime obligatorii specifice proiectului dumneavoastră este necesar să prezentați în cadrul Studiului de fezabilitate toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

În cazul depunerii mai multor proiecte, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;**

Îndeplinirea acestui criteriu se va demonstra în baza documentelor de înființare a solicitantului și/

## GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

sau a verificărilor în ONRC, a certificatelor care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale prezentate la semnarea contractului, a însușirii obligațiilor și angajamentelor menționate în Declarația F și în urma verificării experților AFIR că sunt îndeplinite cele trei condiții de depunere (a, b sau c, după caz), prezentate la secțiunea 2.1.

**☑ Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard);**

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform Cererii de finanțare, punctului din cadrul Cererii de finanțare – Stabilirea categoriei de fermă (exploatație agricolă) - după cum urmează:

(1) În cazul exploatațiilor agricole care prevăd în cadrul **proiectului modernizarea** acesteia, respectiv, investiții în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea/diversificarea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea diversificarea exploatației agricole prin înființarea unei noi unități de producție, dimensiunea se va calcula pe baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de finanțare sau din anul anterior (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/ sau a ultimei înregistrări/ actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de finanțare/ Pașapoartelor emise de ANZ ținând cont după caz, de Nota explicativă a RICA din subsolul tabelului SO din CF. În cazul în care expertul nu regăsește în IACS suprafața de teren menționată de solicitant în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, expertul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem/ evidențele APIA cu suprafața declarată în Cererea de finanțare.

(2) În cazul proiectelor care prevăd desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole (solicitantul este înscris cu exploatația agricolă la APIA/ ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plata la APIA până la data depunerii Cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor, din punct de vedere al culturii și/ numărului de animale, din documentația tehnico-economică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează cu terenuri cultivate sau necultivate și/ animale în posesie la momentul depunerii CF).

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, ÎF-urile și ÎI-urile care au preluat exploatația agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, ÎI sau ÎF).

În cazul proiectelor depuse de formele asociative se vor însuma dimensiunile economice ale exploatațiilor membrilor fermieri. Prin intermediul formelor asociative (cooperative agricole și grupuri de producători), sprijinul poate fi accesat de toate exploatațiile agricole, dacă acestea au o dimensiune economică de 4.000 SO, cu condiția ca dimensiunile economice însumate ale exploatațiilor membrilor formei asociative în cauză, să fie cel puțin egale cu 4.000 SO.

### **Ghidul SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

Solicitanții acestei măsuri care dețin exploatații zootehnice/mixte și care fac parte dintr-o asociație/cooperativă care are concesionate/închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști și pășuni, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 619/06.04.2015, vor menționa în cadrul Studiului de fezabilitate toate angajamentele luate ca urmare a aderării la acea asociație/cooperativă și vor prezenta în cadrul acestuia măsuri sinergice, având în vedere că o perioadă importantă de timp animalele nu se regăsesc în exploatarea solicitantului. În SF se vor menționa codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor pentru calculul adecvat al dimensiunii economice a exploatarei.

#### Atenție!

Completarea tabelului *Coefficienți de producție standard*, din Cererea de finanțare se va face cu toate activele exploatarei (terenuri agricole și animale) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatarea.

În toate cazurile (modernizare sau desfășurare pentru prima dată a activității agricole), înainte de depunerea CF, solicitanții trebuie să se înscrie la APIA. Verificarea suprafețelor agricole se face de către evaluator numai prin consultarea sistemului informatic al APIA/evidențelor APIA. În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluator rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatarei, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, ciupercării, clădiri din componența fermei zootehnice), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

**Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură:**

-Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducere a poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatarea în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/ gestionarea adecvată a gunoiului de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare;

*În vederea respectării condițiilor de bune practici agricole pentru gestionarea gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală este necesar ca fiecare beneficiar care își va propune investiții pe sectorul zootehnic să țină cont de prevederile Codului de bune practici agricole – Anexa 8 la Ghidul solicitantului, să-și calculeze și să-și prevadă, prin proiect, capacitatea de stocare aferentă a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală (în conformitate cu Anexa 7 „Calculator - Cod Bune Practici Agricole”) precum și cantitatea maximă de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol. Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul de capacitate a platformei de gunoi fila „producție de gunoi” din documentul numit „Calculator - Cod Bune Practici Agricole”. În ceea ce privește standardele privind cantitățile maxime de îngrășămintă de azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, acestea se vor calcula prin introducerea datelor*

#### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășăminte care pot fi aplicate pe teren agricol din fila „PMN”. Notă: Zonele în care pot fi introduse datele specifice sunt marcate cu gri în documentul numit „Calculator Cod Bune Practici Agricole” din Anexa 7. În funcție de tipul de platformă aleasă, respectiv, construcție provizorie sau permanentă, conform Legii 50/1991, terenul se poate afla în proprietatea solicitantului sau se poate prezenta documentul care atestă dreptul de folosință al acestuia. În cazul investițiilor noi în zootehnice < 100 UVM respectarea cerințelor privind depozitarea/ gestionarea adecvată a gunoiului de grajd și a altor dejectii de origine animală, va fi validată la finalul investiției prin Nota de constatare, emisă de către Garda Națională de Mediu. Gestionarea corectă a gunoiului de grajd și a altor dejectii de origine animală se poate face fie prin amenajarea unor sisteme de stocare individuale, fie prin utilizarea unor sisteme de stocare comunale fie prin utilizarea combinată a celor două sisteme, în conformitate cu prevederile codului de bune practici

Termenul limită de conformare la standardul privind nitrații este 12 iunie 2018, termen până la care se poate depune solicitare de plată pentru această cheltuială, după această dată cheltuielile aferente depozitării/ gestionării gunoiului de grajd și a altor dejectii de origine animală nu vor mai fi eligibile pentru finanțare din FEADR. Excepție de la acest termen fac tinerii fermieri care, conform Regulamentului UE 1305, au termen de conformare 24 luni de la data instalării ca șef de exploatație pentru prima dată într-o exploatație. Termenul de conformare la standardul privind nitrații se referă la finalizarea investiției în cauză (adică depunerea Cererii de plată aferentă investiției de conformare). În plus, conform prevederilor PNDR 2014-2020, investițiile de conformare la acest standard nu sunt eligibile pentru exploatațiile agricole existente având între 8-100 UVM din UAT desemnate în programul de acțiune anterior (aprobat prin Decizia 21130/DC/14.10.2010) ca fiind Zone Vulnerabile la Nitrați (ZVN) conform Ordinului 1552/743/2008 cu completările și modificările ulterioare (Anexa nr.14). ATENȚIE! Pentru încadrarea în termenele impuse în Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare este necesară, încă de la momentul depunerii Cererii de finanțare, începerea demersurilor pentru obținerea documentelor emise de Agenția Națională de Protecție a Mediului având în vedere termenul lung de parcurgere a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și a procedurii de evaluare adecvată (dacă ANPM va considera că proiectul impune aceste evaluări).

- Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;

ATENȚIE! Totodată, peste 70% din produsele agricole stocate, condiționate, sortate, ambalate, trebuie să provină din exploatația agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi stocate, condiționate, sortate, ambalate și produse agricole care nu provin din propria exploatație agricolă (fermă), vegetală, zootehnică sau mixtă. Investițiile în depozitarea și/ sau condiționarea produselor agricole primare reprezintă parte/ componentă a producției agricole primare.

Investițiile în depozitarea și/ sau condiționarea produselor agricole primare reprezintă parte/ componentă a producției agricole primare.

- Înființarea și/ sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;

- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare, inclusiv



autorulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole). Investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în înființarea/ modernizarea/ dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă);

**ATENȚIE!** Proiectele care vizează și investiții de procesare/ comercializare produse agricole, vor conține, ca și componentă majoritară, investiția în producția agricolă primară respectiv >50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Totodată, peste 70% din produsele agricole primare supuse procesării, ca materie primă de bază, trebuie să provină din exploatarea agricolă proprie. Astfel, într-o proporție de până la 30% pot fi procesate (prelucrate) și produse agricole care nu provin din propria exploatarea agricolă (fermă) vegetală, zootehnică sau mixtă.

**Atentie!** Investițiile în depozitarea și/ sau condiționarea produselor agricole procesate (rezultate din procesul de procesare) reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

**Atentie!** În cazul fermelor vegetale care produc și nutrețuri/ furaje combinate în vederea comercializării, obținerea furajelor reprezintă procesare. În cazul fermelor mixte/ zootehnice care obțin nutrețuri/ furaje combinate în vederea furajării animalelor din cadrul exploatarea, investiția care prevede tehnologia de obținere a furajelor, face parte din fluxul tehnologic de creștere a animalelor și este asimilată producției agricole primare.

- Investiții în înființarea și/ sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeurii/ produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/ sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu.

În categoria instalațiilor pentru producerea de energie electrică și/ sau termică, prin utilizarea biomasei se încadrează și instalațiile de obținere a biogazului, cu condiția ca acesta să fie destinat exclusiv consumului propriu.

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate, cu cele din documentele emise de instituțiile publice și

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



prezentate la momentul contractării (APM și GNM, DSP, DSVSA județene), precum și cu cele din Certificatul de Urbanism. Nota de constatare emisă de GNM va viza unitatea de producție care se modernizează.

**☑ Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;**

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate, buget indicativ rezultat în urma evaluării și ulterior, prin verificarea documentului 8 prezentat în etapa de contractare.

În cazul în care proiectul prevede și contribuția în natură realizată prin lucrări în regie proprie, valoarea cofinanțării private va fi compusă din contravaloarea contribuției în natură conform Anexa A5 din CF și pentru diferența până la atingerea procentului de cofinanțare privată, din valoarea menționată în extrasul de cont/ contractul de credit. Prin urmare, în vederea semnării contractului, se va prezenta extrasul de cont/ contractul de credit pentru diferența menționată.

**☑ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;**

Se verifică îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

✓ Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)/ veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile în cazul Persoanelor fizice autorizate, Întreprinderilor individuale și Întreprinderilor familiale, în declarația privind veniturile realizate (formularele 200 și/ sau 221 însoțite de Anexe). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare. Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamitate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate.

✓ În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional, care poate fi negativ.

Indicatorii economico-financiar trebuie să se încadreze în limitele menționate în cadrul secțiunii economice.

**☑ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;**

Criteriul se consideră îndeplinit prin verificarea însușirii Declarației F și în baza corelării informațiilor din Studiul de fezabilitate, cu cele din Certificatul de Urbanism și ulterior, cu cele din documentul emis de Agenția de Protecția Mediului Județeană prezentat în etapa de contractare.

**☑ În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/ echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice menționate în secțiunea „Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii”;**

Se verifică în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu mențiunile din SF.

Secțiunea „Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii” se regăsește în conținutul fișei tehnice a măsurii 4, din PNDR 2014-2020 iar condițiile aplicabile investițiilor eligibile în sisteme/ echipamente de irigații la nivel de fermă conform acestei secțiuni, sunt:

- Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- Investiția prevede contorizarea apei;

#### I. În plus:

Pentru îmbunătățirea/ modernizarea unei instalații de irigare existente, dacă **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător, respectiv, în stare bună**, conform avizului autorității competente, investiția propusă este evaluată ex-ante ca oferind potențiale economii de apă cu valoare minimă de 5% în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației existente;

**Pentru investiții care duc la o creștere netă a suprafețelor irigate**, investiția este **eligibilă** dacă:

- analiza de mediu, realizată sau aprobată de autoritatea competentă arată că nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investiției. Această analiză se poate referi atât la exploatații individuale cât și la un grup de exploatații;
- **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător, respectiv, în stare bună**, conform avizului autorității competente (deține aprobarea administrației Naționale „Apele Române” prin structurile sale teritoriale).

Entitățile care dețin în prezent autorizația de gospodărire a apelor emisă de ANAR, îndeplinesc condițiile legate de starea corpului de apă și de conformare cu programul de măsuri ale planurilor de management ale bazinelor hidrografice, în concordanță cu art. 11 al Directivei Cadru Apă și conform cerințelor art. 46, punctul 2 al Regulamentului (UE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1305/2013.

ANIF, prin filialele teritoriale, poate elibera copii de pe autorizația de gospodărire a apelor pentru amenajările din administrare cu condiția prezentării următoarelor informații/ documente:

- solicitarea din partea beneficiarilor;
- planul unde se va reabilita/ amenaja sistemul de irigații;
- date privind stațiile de pompare ce urmează a fi reabilitate/ înființate;
- putere și debit instalat pentru fiecare stație de pompare;
- tipul de echipamente de udare și numărul acestora pentru determinarea volumului de apă preluat din canalele Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare/ contractat cu Administrația Națională „Apele Române”;
- alte caracteristici ale instalației de irigat.

**Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art. 17, alin. 5 din R(UE) nr. 1305/2013);**

Se corelează informațiile din Studiul de fezabilitate, cu cele din documentele emise de APM/ DSP/ DSVSA județene și din verificările în ONRC care conțin informații cu privire la persoana

#### **Ghidul SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

care s-a instalat pentru prima dată ca tânăr fermier. Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier, figurează în ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/ majoritar și unic administrator al respectivei entități, respectiv, titularul Întreprinderii Familiale (ÎF-ului).

**Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă (conform art. 17, alin. 6 din R(UE) nr. 1305/2013);**

Se verifică mențiunile documentelor emise de APM, DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

**Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R. 807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;**

Se verifică informațiile din Studiul de fezabilitate.

**Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Legături cu alte prevederi legislative din fișa tehnică a măsurii) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;**

Se verifică mențiunile documentelor emise de DSP și DSVSA județene depuse în vederea semnării contractului.

**Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;**

Se verifică, în baza situațiilor financiare aferente ultimilor trei ani fiscali, dacă profitul net mediu pe ultimii trei ani fiscali, în euro, nu depășește de patru ori valoarea sprijinului solicitat. Cursul euro va fi cursul BNR din ultima zi bancară a anului financiar pentru care se analizează profitul.

**În cazul procesării la nivel de fermă, materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.**

#### **Atenție!**

În cazul în care un solicitant depune mai multe proiecte, indiferent de etapa de sesiune/ sesiune, trebuie să țină cont de previziunea din proiectul/ proiectele anterioare depuse, atât la nivelul indicatorilor economico-financiar, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție proiectele anterioare nu au intrat la finanțare.

Se verifică, în baza mențiunilor din Studiul de fezabilitate referitoare la produsul obținut în urma procesării și în baza Anexei I la Tratat dacă acest produs este inclus în această anexă.

## **2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile**

În cadrul Măsurii 3 sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al GAL CRICOV-PROVIȚA-

### **Ghidul Solicitantului - MĂSURA 3**

PRAHOVA.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de plată.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea Cererii de finanțare, pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de finanțare) cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploatației peste cea prognozată, astfel:

- în perioada de implementare a proiectului și primul an de funcționare (adică primul an de monitorizare) cu condiția respectării categoriei (intervalului) de dimensiune pentru care a fost punctat în cadrul criteriilor de selecție.
- după primul an de funcționare (adică după primul an de monitorizare) fără nici o restricție.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și/ sau necorporale**<sup>1</sup>, conform următoarei **liste indicative a cheltuielilor eligibile**:

<sup>1</sup> **Investiții corporale** – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

**Investiții necorporale** – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

✚ Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități și a anexelor aferente activității productive desfășurate, dimensionate corelat cu numărul persoanelor ce vor utiliza aceste spații (*\*Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului*

**Atenție!** În cadrul acestor spații pot fi comercializate atât produse condiționate și/ sau procesate, în conformitate cu definiția lanțului alimentar integrat cât și produse agricole primare (de exemplu, cele în stare proaspătă).

Distribuitoare automate pentru comercializare produse agricole condiționate și/ sau ambalate și/ sau procesate, prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole/ sau ale membrilor cooperatori în cazul solicitanților cooperative agricole/ grupuri de producători.

*veterinar, biroul maștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.);*

✚ Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile doar următoarele investiții și doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului fără a depăși 30.000 euro:

- înființarea unui site – pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, atât cele în stare

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



proaspătă cât și cele condiționate și/ sau procesate);

- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate inclusiv costurile cu crearea/ achiziționarea și/ sau înregistrarea mărcii beneficiarului;

- crearea brandului/ brandurilor produsului/ produselor condiționate și/ sau procesate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/ sau înregistrarea brandului/ brandurilor acestor produse.

✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/ utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv; (ex.: tractoare, remorci agricole/ tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transportul animalelor vii/ păsări/ albine, combine, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a dejecțiilor din zootehnie, echipamente aferente bucătăriilor furajere, inventarul apicol, generatoare terestre antigrindină etc).

**Atenție!** Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la ultima plată.

Pentru o dimensionare adecvată de către solicitanți a parcului de utilaje se recomandă consultarea **Tabelului privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR**, tabel cu caracter orientativ.

Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în IACS sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de finanțare și a culturilor prognozate în cadrul SF. Se va avea în vedere și gradul de uzură morală și fizică a mașinilor și utilajelor aflate deja în patrimoniul exploatației și de amortizarea lor din punct de vedere contabil.

În cazul proiectelor care propun achiziția de generatoare terestre antigrindină solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de finanțare Acordul de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindină în Sistemul Național de Antigridină și Creștere a Precipitațiilor (SNACP), emis de Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național de Antigridină și Creștere a Precipitațiilor, iar la ultima Cerere de plată Avizul de includere în SNACP.

✚ Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat, respectiv:

- Autocisterne,
- Autoizoterme,
- Autorulotele alimentare,
- Rulotele alimentare.

✚ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;

✚ Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art. 17 (5) din Reg. (UE) nr. 1305/2013 și investiții determinate de conformare cu noile standarde\*\* (prevăzute în secțiunea „Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii” din fișa măsurii, Anexă la ghid) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) din același regulament;



✚ Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

*\*\*Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde aplicabile exploatațiilor agricole.*

**Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:**

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;

b) sunt aferente, după caz: unor studii și/ sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, Studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

(d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

**Cheltuielile de consultanță - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții** sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.

În cazul proiectelor care vizează înființarea/ înlocuirea plantațiilor de struguri de masă, valoarea prevăzută în Anexa A5 din Cererea de finanțare, linia 1 *Proiectare, analiză sol*, va fi inclusă în cadrul cap. 3 din Bugetul indicativ.

*Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi*

decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

## 2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

**Atenție!** Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin **Măsura 3** nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:

- + Achiziția de clădiri;
- + Construcția și modernizarea locuinței;
- + Achiziția de utilaje/echipamente second-hand;
- + Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- + Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclul scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- + Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- + Cheltuielile cu achiziția de cap tractor;
- + Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: birouri administrative, săli de sedințe, săli de protocol, spații de cazare etc.;

### Atenție!

**Demarcare PNA cu M3:** Solicitanții care au accesat sprijin prin Programul Național Apicol aprobat, pentru cheltuieli eligibile comune celor două programe, vor putea accesa PNDR măsura 3 pentru sectorul apicol doar după finalizarea investiției derulate prin PNA (adică după efectuarea plății de către agenția de plăți către beneficiar), iar lista de cheltuieli decontată prin PNA va deveni neeligibilă în proiectul depus pe M3

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează M3 pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA.

Cheltuielile neeligibile generale, în conformitate cu capitolul 8.1 PNDR, sunt:

- + cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- + cheltuieli efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art. 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de finanțare;
- + cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- + cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- + cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013, cu modificările ulterioare și anume:
  - o dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

## GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

- achiziționarea de terenuri neconstruite și construite;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

## 2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Depunerea proiectelor se realizează în termenul limită stabilit în apelul de selecție.

**Pentru această Măsură pragul minim este de 20 de puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.**

Evaluarea proiectelor se realizează după încheierea sesiunii pentru proiectele ce au un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate minim menționat în anunțul licitației de proiecte-

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul alocării financiare. În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face, astfel:

- proiecte care propun investiții în domeniul vegetal, specific teritoriului GAL;
- proiecte prin care se creează minim 1 (un) loc de muncă (cu normă întreagă de lucru) care va fi menținut pe toată perioada de monitorizare;
- data și ora depunerii proiectului la GAL.

Cererile de finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate impus prin anunțul de selecție nu pot fi depuse.

**Înainte de depunerea Cererii de finanțare solicitantul realizează autoevaluarea (prescoring-ul) acesteia, ceea ce presupune estimarea punctajului în mod cât mai obiectiv și înscrierea acestuia în Cererea de finanțare, la secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.**

În situația în care, proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării GAL sub pragul de calitate corespunzător apelului de selecție vor fi declarate neconforme și nu vor mai intra în procesul de selecție.

**Atenție! Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a măsurii/ submăsurii/ componente (alocare distinctă).**

Solicitanții vor putea redepona proiectele o singură dată în cadrul sesiunii respective de depunere.

**Atenție!** Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea Cererii de finanțare, pe toată perioada de execuție a contractului (definită în Contractul de finanțare) cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Dimensiunea economică a exploatației se calculează, din punct de vedere al criteriilor de selecție, în funcție de întreaga suprafață de teren gestionată de către fermier (atât suprafața de teren regăsită în IACS, cât și cea certificată de APIA ulterior încheierii campaniei de depunere a cererilor unice) și/ sau efectivele de animale existente și/ sau aferente capacități de producție proiectate prin proiect și de cultura/ culturile previzionate în SF a fi cultivate.

Total SO a exploatației pentru care s-a primit punctaj va putea crește în anii de previzionare, ținând cont însă de faptul ca la sfârșitul primului an de monitorizare, exploatația să se încadreze în categoria (intervalul) de dimensiune economică pentru care s-a primit punctaj.

Criteriile de selecție pentru care verificarea îndeplinirii nu se poate realiza la ultima transă de plată (cultura dominantă, realizarea lanțului alimentar integrat prin intermediul altor membrii OIPA/ forma asociativă, soiurile/ rasele autohtone) vor face obiectul verificării ex-post pentru care beneficiarul va trebui să prezinte documente înregistrate în Registrul societății de evidență a documentelor.

**Scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:**

#### **SECTORUL VEGETAL**

**1. Principiul dimensiunii exploatației care vizează exploatațiile de dimensiuni mici:** Exploatația agricolă având dimensiunea economică între **4.000-11.999 SO** (valoarea producției standard).

**1.1. ferme mici :  $\geq 4.000 - \leq 11.999$                       12 p**

**1.2. ferme medii:  $\geq 12.000 - \leq 50.000$                       10 p**

Punctarea se va realiza pe baza dimensiunii economice pe care o va atinge întreaga exploatație ca urmare a investițiilor propuse prin proiect la sfârșitul primului an de monitorizare după finalizarea investiției, inclusiv în cazurile în care investiția propusă prin proiect nu afectează toată exploatația, așa cum reiese din documentația tehnico-economică, corelată cu informațiile furnizate în cadrul punctului „Stabilirea categoriei de fermă”, din cadrul Cererii de finanțare.

**ATENȚIE!** Pentru îndeplinirea acestui principiu de selecție, dimensiunea economică trebuie atinsă până la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect, atât pentru proiectele care presupun modernizarea/ extinderea exploatației agricole (prin corelarea dimensiunii economice a fermei la data depunerii Cererii de finanțare cu previziunile economico-financiare din documentația tehnico-economică), cât și pentru proiectele care presupun desfășurarea pentru prima dată a unei activități agricole.

În cazul solicitanților forme asociative (cooperative agricole, societăți cooperative agricole și grupuri de producători) se vor cumula dimensiunile economice ale membrilor fermieri deserviți de investiție.

## **2. Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor)**

Atenție!

### **2.1 legumicultură în spații protejate:**

a) semințe și/ sau material săditor **23 p**

b) producție **22 p**

În această categorie vor fi incluse și ciupercăriile din spațiile climatizate, culturile de cartofi (dacă sunt obținuți în spații protejate) și ciupercile de cultură.

### **2.2 cereale și cartofi**

a) semințe și/ sau material săditor **23 p**

b) producție **20 p**

### **2.3 plante oleaginoase și proteice**

a) semințe și/ sau material săditor **20 p**

b) producție **18 p**

Pentru acordarea punctajului se va lua în considerare cultura majoritară din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice a întregii exploatații atinse la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investiției prevăzute în proiect. În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal (aceasta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al Cererii de finanțare) analiza SO a grupei de cultură se va face comparativ cu totalul SO al sectorului vegetal, nu cu total SO al întregii exploatații.

**Atenție!** Beneficiarul va trebui să-și mențină ca prioritară, cel puțin pe durata primului an de monitorizare a investiției, grupa mare de cultură pentru care a primit punctaj.

## **3. Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/ sau comercializarea producției obținute.**

Proiecte care combină cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:

3.1. a) producție agricolă primară – procesare – comercializare **15 p**

b) producție agricolă primară, inclusiv condiționare – comercializare  
– pentru investiții în unități de producție vizând producția de legume,  
struguri de masa **15 p**

## **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**



- 3.2. producție agricolă primară – procesare **14 p**
- 3.3. a) integrare producție agricolă primară cu procesare și comercializare prin membrii din cadrul OIPA **10 p**
- b) producție agricolă primară, inclusiv condiționare și comercial – pentru investiții în unități de producție vizând producția de legume, struguri de masă prin membrii din cadrul OIPA **10 p**
- 3.4. integrare producție agricolă primară cu procesare/ condiționare legume și struguri de masă și comercializare ca membru, prin intermediul grupurilor de producători sau cooperativelor. **14 p**

În contextul acestui principiu, în cadrul legumelor sunt incluse și culturile de cartofi și ciupercile de cultură.

**Atenție!** OIPA trebuie să fie recunoscută de către MADR pe filiera de produs. Titulatura de membru OIPA se referă la cea de membru al unei organizații profesionale ( ex. asociație, federație etc.) membră OIPA. În cazul membrilor OIPA solicitanți de fonduri, punctajul aferent CS 3.3 a) și b) se acordă dacă aceștia, pe lângă cerințele precizate mai sus, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. fac parte dintr-o organizație profesională înființată conform legislației în vigoare, membră a unei OIPA recunoscută de MADR, în conformitate cu OUG 103/2008 cu modificările ulterioare,
2. desfășoară activități economice aferente produselor agroalimentare care fac parte din filiera de produs pentru care OIPA a fost recunoscută de MADR.

Condiționarea privind producția de legume din cadrul criteriilor 3.1b, 3.3b și 3.4 se referă inclusiv la semințele și materialul săditor pentru legume.

În cazul criteriului 3.4 condiționarea se referă doar la struguri de masă și legume (inclusiv semințe de legume), iar procesarea vizează toate produsele agricole din sectorul vegetal.

**Atenție!** În cazul criteriului 3.1a și 3.2, (indiferent dacă Cererea de finanțare vizează modernizare sau investiție nouă) obligatoriu se va integra producția cu procesarea în cadrul exploatației agricole, iar în ceea ce privește comercializarea (criteriul 3.1a), aceasta se poate realiza astfel:

În cazul în care proiectul prevede investiții în toate cele trei verigi ale lanțului alimentar componenta de condiționare și/ sau procesare împreună cu cea de comercializare (dacă este cazul) de la nivelul exploatației agricole trebuie să reprezinte minimum 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

1. - în mod direct de către fermier către consumatorul final, sau
2. - prin vânzarea produsului procesat la nivel de fermă, către alți fermieri, procesatori, restaurante, pensiuni, vânzătorii cu amănuntul, dovedită prin intermediul unor precontracte/ contracte încheiate direct cu aceștia.

#### **Ghidul SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

3. - sau printr-o combinatie a celor două modalități descrise mai sus.

În cazul proiectelor care vizează producția de legume și struguri de masă, se poate acorda punctaj în cadrul criteriului 3.1b) (indiferent dacă Cererea de finanțare vizează modernizare sau investiție nouă) dacă prin proiect se prevăd, pe lângă investițiile în producția agricolă primară și investiții în condiționare, iar comercializarea producției poate fi realizată în condițiile detaliate mai sus.

De asemenea, Cooperativele agricole și Grupurile de producători care integrează la nivelul proiectului, investiția în producția agricolă primară cu procesarea/ condiționarea și/ sau comercializarea (în condițiile criteriilor de selecție 3.1 sau 3.2) pot primi punctaj în cadrul criteriilor de selecție 3.1 sau 3.2.

În cazul criteriului nr. 3.3 a și b (referitor la membrii OIPA) fermierul membru OIPA, solicitant de fonduri, demonstrează că procesează/ condiționează și comercializează prin intermediul altor membrii OIPA, iar în cazul criteriului 3.4, fermierul solicitant de fonduri, membru al cooperativei sau grupului de producători demonstrează că procesează/ condiționează și comercializează prin intermediul altor membri ai cooperativei/ Grupului de Producători sau direct prin Cooperative/ Grup de Producător. Solicitantul, membrul OIPA/ al cooperativei/ Grupului de Producători este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.

De asemenea, peste 50% din totalul culturii/ culturilor proprii care face/ fac obiectul procesării/ condiționării și comercializării (exprimată în unități fizice privind exprimarea producției agricole) trebuie să fie procesată/ condiționată și comercializată pe lanț prin intermediul altor membrii OIPA sau a cooperativelor și Grupurilor de Producători sau membrilor acestora în cazul criteriului 3.3 și 3.4.

Punctarea criteriilor de selecție din cadrul acestui principiu de selecție **aplicabile membrilor OIPA/ cooperativelor/ grupurilor de producători (3.3 și 3.4)** se va corela cu investiția propusă prin proiect și cu punctarea din cadrul principiului de selecție P2 sectorul prioritar în sensul că acele culturi (grupa de cultură) care fac obiectul lanțului vor fi aceleași pentru care s-a obținut punctaj în cadrul sectorului prioritar P 2.

În cazul sectoarelor care nu sunt prioritare, punctarea criteriilor de selecție din cadrul acestui principiu de selecție **aplicabile membrilor OIPA/ cooperativelor/ grupurilor de producători (3.3 și 3.4)** se va corela cu investiția propusă prin proiect și cu cultura majoritară (peste 50%) din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice provenind din totalitatea culturilor agricole).

#### Atenție!

Îndeplinirea criteriului 3.3 (a și b) se demonstrează prin precontractul/tele de vânzare și/ sau prestări servicii încheiate cu ceilalți membrii OIPA în vederea procesării/ condiționării respectiv comercializării prin membrii OIPA.

Similar și în cazul solicitanților membrii ai cooperativelor sau grupurilor de producători (criteriul 3.4).

La ultima Cerere de plată, solicitanții vor prezenta contractele ferme pentru elementele pentru care au fost punctați în cadrul acestor criteriilor de selecție, chiar dacă nu sunt încheiate cu aceiași agenți economici cu care s-au făcut precontractele inițiale.

#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

**4. Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploatații de dimensiuni mici și/ sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători** constituite în baza legislației naționale în vigoare.

Solicitanții sunt:

**4.1.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole având **dimensiunea până la 12 000 SO** **20 p**

**4.2.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de **dimensiuni cuprinse între >12 000 - ≤ 50 000 SO** **18 p**

**4.3.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de **dimensiuni cuprinse între >50.000 - ≤ 100.000 SO** **16 p**

#### Atenție!

Scorarea proiectului se va face proporțional în funcție de numărul membrilor care au la momentul depunerii Cererii de finanțare, dimensiunile economice ale exploatațiilor conforme cu dimensiunile precizate în criteriile de selecție. Calculul se face după algoritmul următor:

Ex.: Numărul total al membrilor formei asociative este de 100 fermieri. Din acest număr :

- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea  $SO \leq 12.000$  (CS 4.1), rezultă un punctaj de  $20\% \times 20p = 4$  puncte;
- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea  $SO > 12.000 - \leq 50.000$  (CS 4.2) rezultă un punctaj de  $20\% \times 18p = 3,6$  puncte;
- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea  $SO > 50.000 - \leq 100.000$  (CS 4.3) rezultă un punctaj de  $20\% \times 16p = 3,2$  puncte.

Restul membrilor (40% din numărul total de membri) se situează cu dimensiunea exploatațiilor lor peste pragul de 100.000 SO (adică se situează în afara criteriilor de selecție aferente principiului P4).

În acest caz, punctajul se cumulează pentru toate criteriile pentru care s-a obținut punctaj și se calculează astfel:

**$20\% \times 20p + 20\% \times 18p + 20\% \times 16p = 4p + 3,6p + 3,2p = 10,8p$  totale obținute de forma asociativă.**

Pot exista situații în care o formă asociativă reunește exploatații membre doar din una/ două din cele trei categorii de dimensiune economică la care se referă criteriile de selecție fapt ce va determina cumularea punctajelor obținute doar din criteriul/ criteriile de selecție îndeplinite.

**5. Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate**

**5.1.** Proiectul este implementat într-o **zonă cu potențial agricol ridicat** (conform notei de bonitare ICPA); **10 p**

**5.2.** Proiectul este implementat într-o **zonă cu potențial agricol mediu** (conform notei de bonitare ICPA) **9 p**

## Atenție!

- Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) se va face conform Anexei nr.5.
- În cazul în care apar discrepanțe între valoarea medie a notei de bonitare la nivel de UAT și capacitatea de producție a solului din ferma solicitantului, OSPA, la solicitarea fermierului, poate evalua nota de bonitare medie pentru amplasamentul solicitantului utilizând studiile existente, conform metodologiei actualizate de modificare a notei de bonitare din Anexa 5. Studiul OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole va fi însoțit de aviz ICPA. Scorarea va ține cont de nota de bonitare a terenurilor din UAT unde figurează cultura predominantă existentă/ înființată (din punct de vedere al dimensiunii suprafeței ocupate de cultură față de total suprafață agricolă). Pentru stabilirea scorului, în cazul previzionarii mai multor tipuri de culturi, acestea se vor grupa pe categorii, conform foii 2 de lucru „asimilări culturi” din Anexa 5.
- Dacă exploatarea este prevăzută cu sistem de irigații sau prin proiect este prevăzut un astfel de sistem, atunci se va încadra în potențialul agricol conform notei de bonitare aferentă culturilor pentru terenurile irigate, conform Anexei nr. 5. În acest caz, este necesar ca cel puțin 50% din suprafața aferentă culturii predominante (pe baza căreia se acordă punctaj în cadrul acestui principiu de selecție) să fie irigată sau să fie prevăzută prin proiect a fi irigată, chiar dacă sunt pe amplasamente diferite.

➤ Se vor avea în vedere precizările din legenda aferentă Anexei 5 prin care se face corelarea dintre culoare și potențial (ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj).

➤ Investițiile - sere, solarii, ciupercării - vor fi încadrate în investiții din zonele cu potențial agricol ridicat și se acordă automat punctajul aferent primului criteriu.

➤ În cazul în care cultura propusă prin proiect nu este în foia de lucru „vegetal” din Anexa 5, solicitantul va consulta foaia 2 de lucru „ asimilări culturi” pentru încadrarea pe potențial.

În cazul proiectelor de investiții ce vizează exploatarea viticole pentru soiurile de struguri de vin din soiuri nobile din arealele cu Denumire de Origine Controlată (DOC) și Indicație Geografică (IG), care se regăsesc pe site-ul ONVPV la capitolul „delimitare teritorială”, acestea vor fi încadrate în investiții din zonele cu potențial agricol ridicat.

Proiectele de investiții care vizează exploatarea viticole pentru struguri de vin care nu se regăsesc în arealele prevăzute pe site-ul ONVPV la capitolul „delimitare teritorială dar pentru care există autorizația de plantare viță de vie pentru struguri de vin, se vor încadra pe potențial mediu.

## 6. Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatarea agricole

Managerul/ Administratorul exploatarea deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, în funcție de:

6.1. studii superioare

10 p

6.2. studii liceale sau postliceale

8 p

6.3. școli profesionale sau formare profesională care conferă un nivel minim de calificare în domeniul agricol

6 p

**Atenție!** Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un **certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților** recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, **un certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de

## GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/ diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima Cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu se poate accepta adeverința de absolvire până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare.

Pentru îndeplinirea criteriului nr. 3 aferent principiului 6 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

### Atenție!

În cazul tânărului fermier, instalat ca șef de exploatație în termenul celor 5 ani, așa cum este prevăzut la capitolul 2.6 „Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)”, care beneficiază de intensitatea sprijinului mărită, punctajul referitor la nivelul de calificare se acordă tânărului fermier în cauză, și nu angajatului cu funcție de conducere.

În cazul celorlalte categorii de solicitanți, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/ administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducerea, organizarea, planificarea și controlul activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).

Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.

## **7. Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.**

Proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă asigură în urma unei evaluări ex-ante posibile economii de apă de:



7.1. peste 20% 5 p

7.2. >10% – ≤20% 3 p

## 8. Principiul soiurilor autohtone

**8.1.** Solicitantul își propune sau demonstrează prin proiect că obține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul documentației tehnico-economice că va păstra și dezvolta nucleul de soiuri autohtone pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

max. 5 p

Punctajul se acordă în cazul **tuturor solicitanților, atât a celor care își propun** (în cazul în care solicitantul desfășoară pentru prima oară o activitate agricolă sau dacă solicitantul nu cultivă soiuri autohtone la data depunerii Cererii de finanțare) **cât și a celor care demonstrează la depunere că obțin/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole.**

În vederea calculării punctajului aferent acestui criteriu de selecție, se va specifica, în cadrul Studiului de fezabilitate, suprafața de teren, din totalul suprafeței regăsite în IACS și/ sau certificată de APIA la momentul depunerii Cererii de finanțare, destinată obținerii/ cultivării soiurilor autohtone (atât producerea de semințe autohtone, material de plantare autohton cât și cultivarea soiurilor autohtone), la finalizarea investiției sau, în funcție de situația beneficiarului, la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului ca urmare a realizării investițiilor prin proiect și dimensiunea economică (SO) afectată acestora. De asemenea se vor evidenția în cadrul prognozelor economico-financiare operațiunile aferente.

**Atenție!** Punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea nucleului soiurilor autohtone exprimate în SO din total dimensiune economică a exploatației.

Soiurile autohtone se regăsesc în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România/ Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS) – aprobat anual. Sămânța autohtonă este sămânță certificată în conformitate cu legislația națională în vigoare în dreptul cărora este înscris un cod care aparține menținătorilor din România, conform catalogului ISTIS. Codul este înscris în coloana a doua în dreptul fiecărui soi. Lista menținătorilor se regăsește la sfârșitul catalogului. Menținătorii din România care nu au soiuri autohtone sunt: SC Superior SEED SRL, cod 1115 (soiuri de legume din Serbia), SC Summit Agro România SRL, cod 1124 (porumb zaharat din Serbia) și SC Ramida Agrifarm SRL, cod 1128 (hibridi de porumb din Republica Moldova).

Acest criteriu se aplică pentru toate tipurile de investiții (modernizări sau investiții noi/ activități agricole desfășurate pentru prima dată), atât fermierilor care sunt autorizați pentru producerea de semințe și/ sau material săditor cu condiția să demonstreze ca acestea sunt soiuri autohtone, cât și în cazul fermierilor care cultivă (utilizează)/ vor cultiva (vor utiliza) soiuri autohtone identificate în catalogul ISTIS. Pentru toți fermierii, atât pentru deținătorii de autorizații pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor cât și pentru fermierii care cultivă/ vor cultiva aceste soiuri pentru consum, verificarea cu privire la soiul autohton se face pe baza

documentelor de calitate și conformitate ale furnizorilor sau orice document echivalent (factură fiscală de achiziție/ document oficial de certificare a lotului de sămânță/ buletinul de analiză cu mențiunea sămânță „admisă pentru însămânțare”/ buletin de analiză oficială cu mențiunea „necesar propriu”/ etichetă oficială) ce se eliberează fiecărui fermier în care se regăsesc nominalizate soiurile de semințe sau material săditor.

În cazul fermierilor care produc sau își propun producerea de semințe și material săditor autohton, prezentarea autorizației pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor și materialului săditor este necesară la depunerea Cererii de finanțare.

În funcție de situația în care se află solicitantul, verificarea documentelor justificative se face fie la depunerea Cererii de finanțare fie la ultima Cerere de plată, fie la sfârșitul primului an de monitorizare a proiectului.

În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal (aceasta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al Cererii de finanțare) analiza SO a grupei de cultură se va face comparativ cu totalul SO al sectorului vegetal, nu cu total SO al întregii exploatații.

## **SECTORUL ZOOTEHNIC**

În cazul în care capacitatea maximă a fermei nu este atinsă până la ultima Cerere de plată, se va prezenta, în cadrul SF-ului, graficul de achiziție a animalelor. Cheltuielile cu aceste achizitii se vor reflecta în prognozele economice atât pentru perioada de implementare cât și pentru perioada de monitorizare (dacă este cazul). Criteriile de selecție vor fi punctate funcție de capacitatea fermei propuse prin proiect, care face obiectul investiției, chiar dacă solicitantul va achiziționa animale și după depunerea ultimei Cereri de plată.

**Atenție! Cheltuielile cu achiziția animalelor nu se menționează în bugetul indicativ din Cererea de finanțare.**

**1. Principiul dimensiunii exploatației care vizează exploatațiile de dimensiuni mici:** Exploatația agricolă având dimensiunea economică între **4.000-11.999 SO** (valoarea producției standard).

**1.1. ferme mici :  $\geq 4.000 - \leq 11.999$                       15 p**

**1.2. ferme medii:  $\geq 12.000 - \leq 50.000$                       13 p**

Punctarea se va realiza pe baza dimensiunii economice pe care o va atinge întreaga exploatație ca urmare a investițiilor propuse prin proiect, inclusiv în cazurile în care investiția propusă prin proiect nu afectează toată exploatația, așa cum reiese din documentația tehnico-economică, corelată cu informațiile furnizate în cadrul punctului Stabilirea categoriei de fermă, din cadrul Cererii de finanțare.

În acest sens, pentru proiectele care vizează modernizări ale exploatațiilor agricole se vor completa, în cadrul punctului Stabilirea categoriei de fermă, din cadrul Cererii de finanțare atât coloana 3 cu datele privind exploatația la momentul depunerii Cererii de finanțare cât și coloana 5 „Total capete animale în urma realizării investiției”.

În cazul solicitanților forme asociative (cooperative și grupuri de producători) se vor cumula

## **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

dimensiunile economice ale membrilor fermieri deserviți de investiție

**2. Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material săditor)**

**2.1. Ferme de reproducție din sectoarele prioritare conform principiului** **20 p**

**2.2 Bovine (inclusiv bubaline)**

**a) Carne** **20 p**

**b) Lapte, inclusiv rase mixte** **19 p**

**2.3. Suine**

Îngrășare **17 p**

**2.4. Păsări**

Carne/ ouă **15 p**

Pentru acordarea punctajului se va lua în considerare specia de animale majoritară din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice a întregii exploatații, rezultate, la sfârșitul primului an de monitorizare ca urmare a realizării investiției prevăzute în proiect.

În cazul exploatațiilor mixte când proiectul a fost încadrat pe sectorul zootehnic (acesta reprezentând componenta majoritar valorică din Bugetul indicativ al Cererii de finanțare) analiza SO a speciei de animale se va face comparativ cu totalul SO al sectorului zootehnic nu cu total SO al întregii exploatații.

Pentru sectorul bovin, încadrarea ca fermă de reproducție (criteriul CS 2.1) se va face pentru acele exploatații care achiziționează vițele în vederea obținerii de juninci destinate ulterior vânzării.

Pentru sectorul suine și avicol, încadrarea ca fermă de reproducție (criteriul CS 2.1) se face conform tehnologiei de creștere.

**3. Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/ sau comercializarea producției obținute**

Proiecte care combină cel puțin două operațiuni care conduc la realizarea unui lanț alimentar integrat după cum urmează:

**3.1. a) producție agricolă primară – procesare – comercializare** **15 p**

**b) producție agricolă primară, inclusiv condiționare - comercializare (în cazul produselor apicole și producției de ouă)** **15 p**

**3.2. producție agricolă primară – procesare** **14 p**

**3.3. a) integrare producție agricolă primară cu procesare și comercializare prin membrii din cadrul OIPA** **10 p**

**b) integrare producție agricolă primară, inclusiv condiționare și comercializare (în cazul produselor apicole și producției de ouă) prin membrii din cadrul OIPA** **10 p**

#### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

**3.4.** integrare producție agricolă primară cu procesare/ condiționare (produse apicole și producție ouă) și comercializare ca membru, prin intermediul grupurilor de producători sau cooperativelor

**14 p**

În cazul proiectelor care vizează produse apicole sau producție de ouă, se poate acorda punctaj în cadrul criteriului 3.1b) (indiferent dacă Cererea de finanțare vizează modernizare sau investiție nouă) dacă prin proiect se prevăd, pe lângă investițiile în producția agricolă primară și investiții în condiționare, iar comercializarea producției poate fi realizată în condițiile detaliate mai sus.

De asemenea, Cooperativele agricole și Grupurile de producători care integrează la nivelul proiectului, investiția în producția agricolă primară cu procesarea/ condiționarea și/ sau comercializarea (în condițiile criteriilor de selecție 3.1 sau 3.2) pot primi punctaj în cadrul criteriilor de selecție 3.1 sau 3.2.

În cazul criteriului 3.4 condiționarea se referă doar la ouă și produse apicole, iar procesarea

**Atenție!** În cazul criteriului 3.1a și 3.2, (indiferent dacă Cererea de finanțare vizează modernizare sau investiție nouă) obligatoriu se va integra producția cu procesarea în cadrul exploatației agricole, iar în ceea ce privește comercializarea (criteriul 1a), aceasta se poate realiza astfel:

1. în mod direct de către fermier către consumatorul final, sau
2. prin vânzarea produsului procesat la nivel de fermă, către alți fermieri procesatori, restaurante, pensiuni, vânzătorii cu amănuntul, dovedită prin intermediul unor precontracte/ contracte încheiate direct cu aceștia.
3. sau printr-o combinație a celor două modalități descrise mai sus.

În cazul în care proiectul prevede investiții în toate cele trei verigi ale lanțului alimentar componenta de condiționare și/ sau procesare împreună cu cea de comercializare (dacă este cazul) de la nivelul exploatației agricole trebuie să reprezinte minimum 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

În cazul criteriului nr. 3.3 a și b (referitor la membrii OIPA) fermierul membru OIPA, solicitant de fonduri, demonstrează că procesează/ condiționează și comercializează prin intermediul altor membrii OIPA, iar în cazul criteriului 3.4, fermierul solicitant de fonduri, membru al cooperativei sau grupului de producători, demonstrează că procesează/ condiționează și comercializează prin intermediul altor membri ai cooperativei sau grupului de producători sau direct prin cooperativă/ grup de producători.

Solicitantul, membrul OIPA/ cooperativei/ grupului de producători este obligat să-și păstreze calitatea de membru pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului.

De asemenea, peste 50% din totalul producției agricole proprii care face obiectul procesării/ condiționării (exprimată în unități fizice privind exprimarea producției agricole) trebuie să fie procesată/ condiționată și comercializată pe lanț prin intermediul altor membrii OIPA sau prin

intermediul cooperativelor și Grupurilor de Producători sau a membrilor acestora în cazul criteriului 3.3 și 3.4.

Punctarea criteriilor de selecție din cadrul acestui principiu de selecție **aplicabile membrilor OIPA/**

#### Atenție!

Scorarea proiectului se va face proporțional în funcție de numărul membrilor care au la momentul depunerii Cererii de finanțare, dimensiunile economice ale exploatațiilor conforme cu dimensiunile precizate în criteriile de selecție. Calculul se face după algoritmul următor:

Ex.: Numărul total al membrilor formei asociative este de 100 fermieri. Din acest număr :

- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea SO  $\leq$  12.000 (CS 4.1), rezultă un punctaj de  $20\% \times 20p = 4$  puncte;
- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea SO  $>12.000 - \leq 50.000$  (CS 4.2) rezultă un punctaj de  $20\% \times 18p = 3,6$  puncte;
- 20 membri însemnând 20% din totalul membrilor dețin exploatații având dimensiunea SO  $>50.000 - \leq 100.000$  (CS 4.3) rezultă un punctaj de  $20\% \times 16p = 3,2$  puncte.

Restul membrilor (40% din numărul total de membri) se situează cu dimensiunea exploatațiilor lor peste pragul de 100.000 SO (adică se situează în afara criteriilor de selecție aferente principiului P4).

În acest caz, punctajul se cumulează pentru toate criteriile pentru care s-a obținut punctaj și se calculează astfel:

$20\% \times 20p + 20\% \times 18p + 20\% \times 16p = 4p + 3,6p + 3,2p = 10,8p$  totale obținute de forma asociativă.

Pot exista situații în care o formă asociativă reunește exploatații membre doar din una/ două din cele trei categorii de dimensiune economică la care se referă criteriile de selecție fapt ce va

**cooperativelor/ grupurilor de producători (3.3 și 3.4)** se va corela cu investiția propusă prin proiect și cu punctarea din cadrul principiului de selecție P2 sectorul prioritar în sensul că specia majoritară care face obiectul lanțului va fi aceeași pentru care s-a obținut punctaj în cadrul sectorului prioritar P2.

În cazul speciilor care nu sunt prioritare, punctarea criteriilor de selecție din cadrul acestui

#### Atenție!

Îndeplinirea criteriului 3.3 (a și b) se demonstrează prin precontractul/tele de prestări servicii și/ sau precontractul/tele de vânzare încheiate cu ceilalți membrii OIPA în vederea procesării/ condiționării, respectiv comercializării prin membrii OIPA.

Similar și în cazul solicitanților membrii ai cooperativelor sau grupurilor de producători (criterial 3.4).

principiu de selecție **aplicabile membrilor OIPA/ cooperativelor/ grupurilor de producători (3.3 și 3.4)** se va corela cu investiția propusă prin proiect și cu specia majoritară (peste 50%) din punct de vedere al dimensiunii economice (SO) previzionate, față de totalul dimensiunii economice



provenind din totalitatea culturilor agricole).

La ultima Cerere de plată, solicitanții vor prezenta contractele ferme pentru elementele pentru care au fost punctați în cadrul acestor criteriilor de selecție, chiar dacă nu sunt încheiate cu aceiași agenți economici cu care s-au făcut precontractele inițiale.

**4. Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploatații de dimensiuni mici și/ sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare.**

**Atenție!** OIPA trebuie să fie recunoscută de către MADR pe filiera de produs. Titulatura de membru OIPA se referă la cea de membru al unei organizații profesionale ( ex.: asociație, federație etc.) membră OIPA.

În cazul membrilor OIPA solicitanți de fonduri, punctajul aferent CS 3.3 a) și b) se acordă dacă aceștia, pe lângă cerințele precizate mai sus, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. fac parte dintr-o organizație profesională înființată conform legislației în vigoare, membră a unei OIPA recunoscută de MADR, în conformitate cu OUG 103/2008 cu modificările ulterioare,
2. desfășoară activități economice aferente produselor agroalimentare care fac parte din filiera de produs pentru care OIPA a fost recunoscută de MADR.

Solicitanții sunt:

- 4.1.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole având **dimensiunea de până la 12.000 SO** **20 p**
- 4.2.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de **dimensiuni cuprinse între >12.000 – ≤ 50.000 SO** **18 p**
- 4.3.** grupuri de producători sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de **dimensiuni cuprinse între >50.000 – ≤ 100.000 SO** **16 p**

**5. Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate**

- 5.1.** Proiectul este implementat într-o zonă cu **potențial agricol ridicat** (conform notei de bonitare ICPA); **10 p**
- 5.2.** Proiectul este implementat într-o zonă cu **potențial agricol mediu** (conform notei de bonitare ICPA). **9 p**

**Atenție!** Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) conform Anexei nr.5 se va face ținând cont de nota de bonitare acordată UAT unde este amplasat punctul de lucru vizat de proiect, în funcție de modul de creștere a animalelor, în sistem închis sau liber, și de existența sau nu a acțiunii de procesare în cadrul fermei. Se va lua în calcul specia de animale predominantă din efectivul total de animale al fermei (exprimate în SO) (potențial ridicat = culoarea verde, mediu = culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj).

În cazul investițiilor ce vizează creșterea albinelor, se va acorda punctajul maxim.

**Atenție!** Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un **certificat de calificare emise de un furnizor de formare profesională a adulților** recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări sau un **certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/ diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare.

## **6. Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole**

Managerul/ Administratorul exploatației deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, în funcție de:

- |   |             |
|---|-------------|
| <b>6.1.</b> studii superioare   | <b>10 p</b> |
| <b>6.2.</b> studii liceale sau postliceale  | <b>8 p</b>  |
| <b>6.3.</b> școli profesionale sau formare profesională care conferă un nivel minim de calificare în domeniul agricol | <b>6 p</b>  |

În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima Cerere de plată.

Pentru absolvenții cursului de pregătire profesională în domeniu, se poate accepta adeverința de absolvire, până la eliberarea documentului doveditor care va fi prezentat până la contractare.

Pentru îndeplinirea criteriului nr. 3 aferent principiului 6 pot fi punctați și absolvenții a cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii etc.)/ agroalimentar/ veterinar/ economie agrară/ mecanică agricolă/ inginerie economică în agricultură și dezvoltare rurală care nu sunt absolvenți cu diplomă de studii superioare, și care pot dovedi formarea profesională în raport cu proiectul prin intermediul foii matricole pentru anii absolviți.

În cazul celorlalte categorii de solicitanți, punctajul aferent criteriului de selecție îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/ administrator al exploatației (respectiv acea persoană din conducere care are atribuții directe de conducerea, organizarea, planificarea și controlul activităților de producție, specifice activității propuse prin proiect).

Exemple de încadrări pe funcții de manager: administrator societate comercială – cod COR

### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.

**7. Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.**

Proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă asigură în urma unei evaluări ex-ante posibile economii de apă de:

**7.1.** peste 20%; **0 p**

**7.2.** >10% – ≤20% **0 p**

Datorită faptului că în sectorul zootehnic nu se aplică acest principiu de selecție, punctajul este 0.

**8. Principiul raselor autohtone**

**8.1.** Solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că obține/ deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul documentației tehnico-economice că va păstra și dezvolta nucleul de rase autohtone (indigene) pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.

**Max. 10 p**

**În vederea calculării punctajului aferent acestui criteriu de selecție, se va specifica, în cadrul Studiului de fezabilitate, numărul capetelor de animale de rasă autohtonă, graficul de achiziționare a acestora, și calculul dimensiunii economice (SO) afectată acestora. De asemenea se vor evidenția în cadrul prognozelor economico-financiare operațiunile aferente.**

**Atenție!**

- Punctajul se va acorda pentru animalele pentru care se poate prezenta certificat de origine pentru animale de rasă din Anexa 6/ Pașaport emis de ANZ (la momentul depunerii Cererii de finanțare sau la ultima plată, după caz, situație în care acordarea punctajului se va face în baza datelor din SF corelat cu Anexa 6 „Lista rase autohtone (indigene)” eliberat de Asociații ale crescătorilor sau Organizațiile de ameliorare care înființează și conduc registre genealogice. Lista acestor organizații și asociații se regăsește în Anexa 6 la prezentul ghid. Rasele autohtone se regasesc în lista „Raselor indigene” din Anexa 6.
- Punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea numărului de animale pentru care se prezintă/ se vor prezenta certificate, din total efectiv de animale.
- Acest criteriu se aplică tuturor tipurilor de investiții/ activități (modernizări sau investiții noi sau pentru activități agricole desfășurate pentru prima dată) și în funcție de acestea documentele justificative pot fi furnizate la depunere CF, la ultima Cerere de plată sau la verificările ex-post în perioada de monitorizare a proiectului.

**2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)**

Stabilirea intensității sprijinului public în funcție de dimensiunea economică se realizează luând în calcul Total SO exploatație la momentul depunerii Cererii de finanțare, respectiv:

**GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

1. **În cazul modernizărilor** calculul SO se va face în baza înregistrărilor din perioada (campania) de depunere (înregistrare) a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale din anul depunerii Cererii de finanțare sau din anul anterior (în cazul în care solicitantul nu a reușit să depună la APIA cererea unică de plată pentru campania anului în curs) și/ sau a ultimei înregistrări/ actualizări în Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de finanțare, și, dacă este cazul, a **documentului solicitat de expert la APIA** pentru dovedirea înscrierii în sistem a suprafeței de teren pentru care nu s-a depus încă Cerere de plată.
2. **În cazul desfășurării pentru prima dată a unei activități agricole** (solicitantul este înscris cu exploatarea agricolă la APIA/ ANSVSA de mai puțin de 12 luni sau nu a depus nici o cerere de plata la APIA până la data depunerii Cererii de finanțare) dimensiunea economică va fi calculată în baza suprafeței identificate în APIA și a previziunilor din punct de vedere a culturii și/ număr de animale, din documentația tehnico-economică a proiectului, la sfârșitul primului an de monitorizare, ca urmare a realizării investițiilor propuse prin proiect (indiferent dacă solicitantul figurează cu terenuri cultivate sau necultivate/ animale în posesie la momentul depunerii CF) și/ sau a **documentului solicitat de expert la APIA** care certifică că solicitantul s-a înscris în sistem cu suprafața declarată în Cererea de finanțare.

În acest caz (punctul 2) se încadrează și PFA-urile, ÎF-urile și ÎL-urile care au preluat exploatarea agricolă gestionată anterior de persoana fizică (actualul titular de PFA, ÎL sau ÎF).

Prin Măsura 3 se acordă fonduri nerambursabile în proporție de 50% până la maximum 90%, astfel:

**I. În cazul fermelor vegetale având dimensiunea economică până la 250.000 SO**

Rata sprijinului public nerambursabil, care va respecta prevederile Reg. UE 1407/2013, art 1 si 2 cu privire la ajutorul de minimis va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- a. în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** – maximum **100.000 euro**;
- b. în cazul proiectelor care prevăd **construcții – montaj** – maximum **200.000 euro** pentru sectorul vegetal pentru legume în spații protejate (sere) indiferent de mărimea exploatarei și pentru fermele mici din-sectorul zootehnic;

**Atenție!**

Ferma mică, în condițiile Măsurii 3 reprezintă exploatarea agricolă având dimensiunea economică între 4.000 și 11.999 euro SO, valoarea producției standard.

**Atenție!**

Plafonul maxim al sprijinului public aferent lanțurilor alimentare integrate se acordă doar proiectelor realizate de către fermierii care realizează **lanțul alimentar integrat la nivelul propriilor exploatarea agricole** (investiție la nivel de fermă în producția agricolă primară și procesare/ investiție la nivel de fermă producția agricolă primară - procesare – comercializare/ investiție la nivel de fermă în producția agricolă primară, inclusiv condiționare – comercializare).

- c. în cazul proiectelor care prevăd crearea de **lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatarei**

**agricole – maximum 200.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici care nu propun investiții în spații protejate;**

Pentru celelalte situații descrise în cadrul criteriilor de selecție aferente principiului lanțurilor alimentare integrate, investiția propusă prin proiect se va încadra la plafoanele stabilite pentru producția agricolă primară.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu **20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO inclusive în cazul:

a) Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta până la 40 de ani, inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305) respectiv, să se încadreze în una din următoarele categorii:

✓ *Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta de până la 40 de ani, inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului și care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.***

✓ *Întreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al cărei titular are vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare a proiectului și **deține competențele și calificările profesionale adecvate;***

✓ *Întreprinderea familială (ÎF) înființată în baza OUG nr.44/2008 cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare, cu competențele și calificările profesionale adecvate să fie reprezentantul ÎF desemnat prin acordul de constituire și să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea cotei majoritare din patrimoniul de afecțiune;*

✓ *Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică, care este și administratorul societății, cu vârsta de până la 40 ani inclusiv la data depunerii Cererii de finanțare care **deține competențele și calificările profesionale adecvate.***

✓ *Societate comercială (cu răspundere limitată cu mai mulți asociați cu condiția ca tânărul fermier, solicitant al sprijinului, să exercite controlul efectiv asupra exploatației prin deținerea pachetului majoritar al părților sociale și deținerea funcției de administrator unic al societății comerciale respective și să aibă **competențele și calificările profesionale adecvate***

Pentru toate situațiile mai sus menționate, tânărul fermier trebuie să se fi stabilit (instalat) pentru prima dată ca șef al unei exploatații în exploatația agricolă vizată de proiect și să nu fi trecut mai mult de cinci ani de la instalare până la depunerea Cererii de finanțare.

Data instalării pentru prima dată ca șef de exploatație este data la care tânărul fermier, figurează

#### **Atenție!**

Se va avea în vedere data la care exploatația a fost înregistrată la APIA și nu data la care solicitantul a obținut RO-ul de la APIA.

Clarificare cu privire la vârsta tânărului fermier!

Din punct de vedere al vârstei, se încadrează în definiția tânărului fermier șef de exploatație, inclusiv tânărul fermier care depune o Cerere de finanțare cu o zi înainte de împlinirea vârstei de 41 de ani.



în evidențele ONRC că a preluat controlul efectiv asupra exploatației înregistrată la APIA pe numele solicitantului, ca asociat unic/ majoritar și administrator unic al respectivei entități (oricare ar fi statutul juridic), respectiv titular PFA, ÎI/ reprezentant legal în cazul ÎF. Dacă data înregistrării în ONRC a tânărului fermier, diferă de data înregistrării exploatației la APIA pe numele solicitantului, termenul de 5 ani se va calcula începând cu cea mai recentă înregistrare dintre cele două, față de momentul depunerii.

Dacă din verificarea în ONRC rezultă că persoana fizică a mai condus o formă juridică, respectiv, a deținut funcția de asociat/ acționar majoritar și funcția de unic administrator/ titular PFA, ÎI/reprezentant legal în cazul ÎF cu activitate agricolă înscrisă la APIA, nu se mai consideră că îndeplinește condiția de tânăr fermier instalat pentru prima dată.

#### b) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

**Atenție!** Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe sM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare M 3 și nu solicitanților pe măsura 3.

#### c) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă întreaga exploatație a beneficiarului este ecologică (în conversie sau certificată)** în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatații (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție care vizează cultura vegetală și face parte din exploatația solicitantului) sau, parcelele vizate de investiție sunt **în conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatație (ex.: solicitantul deține o exploatație zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatație vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații, investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție).

În cazul art 28 (Agromediu), cele 20 de puncte procentuale suplimentare se acorda, **după cum urmează:**

1. Pentru investițiile adresate terenurilor arabile **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând exploatației agricole.** Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/ însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor; Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoierului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un

angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

**2. Pentru investițiile adresate pajiștilor cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.**

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără Pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Crex crex* din sub- pachetul 3.1 – *Crex crex*, varianta 3.2.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru *Lanius minor* și *Falco Vespertinus* din sub-pachetul 3.2 - *Lanius Minor* și *Falco*

Vespertinus, varianta 6.2 - utilaje ușoare pe pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.) din pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea* sp.);

- platformele pentru depozitarea și/ sau compostarea gunoier de grajd/ dejectiilor de origine animală și utilajele/ echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoierului de grajd/ dejectiilor de origine animală – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

**3.** Pentru investițiile ce deservește animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

*Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM), se aplică acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă.*

**Atenție! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare.**

**d)** Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; intensitatea sprijinului se va majora cu 20 puncte procentuale dacă:

- amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM, ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul solicitantului.

**Atenție!** Ferma de dimensiune medie reprezintă exploatarea agricolă cu dimensiunea economică între 12.000 și 250.000 euro SO valoarea producției standard.

## II. În cazul fermelor mari având dimensiunea economică între 250.000 SO și 1.000.000 SO:

Rata maximă a sprijinului public nerambursabil, care va respecta prevederile Reg. UE 1407/2013, art 1 și 2 cu privire la ajutorul de minimis va fi de **50%** și nu va depăși:

- a. în cazul proiectelor care prevăd **achiziții simple** – maximum **150.000 euro**;
- b. în cazul proiectelor care prevăd **construcții- montaj** – maximum **200.000 euro** pentru sectorul vegetal, inclusiv pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;
- c. în cazul proiectelor care prevăd crearea de **lanțuri alimentare integrate la nivel de exploatare agricolă** – maximum **200.000 euro**;

### Atenție!

Plafonul maxim al sprijinului public aferent lanțurilor alimentare integrate se acordă doar proiectelor realizate de către fermierii care realizează lanțul alimentar integrat realizat la nivelul propriilor exploatare agricole (investiție la nivel de fermă în producția agricolă primară și procesare/ investiție la nivel de fermă producția agricolă primară - procesare – comercializare/ investiție la nivel de fermă în producția agricolă primară, inclusiv conditionare – comercializare).

Pentru celelalte situații descrise în cadrul criteriilor de selecție aferente principiului lanțurilor alimentare integrate, investiția propusă prin proiect se va încadra la plafoanele stabilite pentru producția agricolă primară.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%, în cazul fermelor mari (cu dimensiunea economică peste 250.000 SO și până la 1.000.000 SO);

- în cazul Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, conform Anexei II a R 1305;

-Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

-Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013.

## III. În cazul cooperativelor și grupurilor de producători – 50% intensitate sprijin fără a depăși maximum 200.000 euro indiferent de tipul investiției;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu **20 puncte procentuale suplimentare**, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90%, în cazul:

- a) Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători)
- b) Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;

**Atenție!** Această majorare a intensității sprijinului nerambursabil se va aplica doar în cazul solicitanților care aplică pe sM 16.1. proiecte ce vizează investiții similare M 3, și nu solicitanților pe măsura 3.

c) Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul agriculturii ecologice (art 29) obținerea unei intensități suplimentare cu 20 puncte procentuale pentru valoarea eligibilă a proiectului este posibilă **doar dacă întreaga exploatare a beneficiarului** (însemnând în cazul de față însumarea exploatareilor membrilor deserviți de investiție) **este ecologică (în conversie sau certificată)** în cazul în care investiția deservește/ poate fi utilizată/ formează un flux cu activele întregii exploatare (ex: achiziționarea de utilaje agricole, acestea putând fi folosite în orice unitate de producție a exploatareii agricole care vizează cultura **conversie sau certificate**, în cazul în care investiția este utilizată în desfășurarea unei activități independente de restul activităților din exploatare (ex: solicitantul deține o exploatare zootehnică și propune investiții pentru o unitate de producție vegetală, sau deține o exploatare vegetală, cultură mare și propune prin proiect realizarea unei sere. În aceste situații investițiile realizate se pot utiliza doar pentru obiectivul propus prin proiect neputând fi utilizate la celelalte unități de producție.)

În cazul art 28 (Agromediu), intensitatea suplimentară se acordă, **după cum urmează:**

Pentru investițiile adresate terenurilor arabile **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din terenul arabil aparținând** exploatareilor agricole ale membrilor vizați de investiție

1. Intensitatea mărită se acordă pentru utilajele și echipamentele specifice lucrărilor de arat, grăpat, discuit, semănat/ însămânțat, tocat resturi vegetale, încorporat resturi vegetale în sol, numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil al membrilor respectivei forme asociative se află sub un angajament în derulare în cazul următoarelor pachete promovate prin Măsura 10 – Agromediu și climă (AGM): Pachetul 4 – culturi verzi, Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*), suprafețe pe care se realizează lucrări de tehnologie a culturilor;

Intensitatea mărită se acordă pentru facilități necesare depozitării și compostării gunoierului de grajd numai în cazul în care peste 50% din terenul arabil deținut în cadrul fermei se află sub un angajament în derulare în cazul Pachetului 4 – culturi verzi, Pachetului 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice și Pachetului 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

2. Pentru investițiile adresate pajiștilor **cu condiția ca suprafața aflată sub angajament să reprezinte mai mult de 50% din suprafața de pajiști aparținând fermei.**

Intensitatea suplimentară se acordă doar pentru contravaloarea următoarelor:

- utilajelor folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV) fără pachetul 2 – practici agricole tradiționale,
- utilajelor ușoare (utilaje cu lama scurtă, greutate redusă și viteză mică de deplasare) folosite pentru cosit, strâns, balotat și transportat fânul și a altor asemenea investiții utilizate în cazul pajiștilor care fac obiectul sprijinului acordat prin varianta 2.2 – utilaje ușoare pe pajiști



permanente utilizate ca fânețe din pachetul 2 – practici agricole tradiționale, varianta 3.1.2 –utilaje ușoare pe pajiști importante pentru Crex Crex din sub- pachetul 3.1 – Crex Crex, varianta 3.2.2 – utilaje ușoare pe pajiști importante pentru Lanius Minor și Falco Vespertinus din sub-pachetul 3.2 - Lanius Minor și Falco Vespertinus,

pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.);

- platformele pentru depozitarea și/ sau compostarea gunoiul de grajd și utilajele/ echipamentele de transport și de împrăștiere a gunoiului de grajd/ dejecțiilor de origine animală – în cazul pachetelor 1, 3.1, 3.2 și 6;

3. Pentru investițiile ce deserveșc animalele care fac obiectul angajamentelor pachetului nr. 8 (rase locale în pericol de abandon) – contravaloarea investiției în cauză se obține înmulțind procentul pe care îl detine nucleul de rase locale în pericol de abandon în total efective de animale, cu total valoare eligibilă a proiectului. Intensitatea mărită se acordă doar pentru această contravaloare.

*Ex. dacă rasele în pericol de abandon reprezintă 10% din total efective (exprimate în UVM, se aplica acest procent la valoarea totală eligibilă, și se acordă 20 puncte procentuale suplimentare la intensitate sprijin doar pentru această cota de 10% din valoarea totală eligibilă.*

**Atentie! În situația de mai sus, fie că sunt îndeplinite cumulativ cele două condiții (investiții legate de operațiuni de agromediu și agricultură ecologică) sau este îndeplinită doar una dintre condiții, majorarea intensității se va face doar cu 20 puncte procentuale suplimentare.**

**d).** Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013; realizate în localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM, ANC SEMN, ANC-SPEC, în Anexa 3 la Ghidul solicitantului, dacă amplasarea investiției și, acolo unde este cazul, peste 50% din terenurile agricole ale membrilor cooperativei/ Grupului de producători se regăsesc în aceste zone.

**În cazul tuturor proiectelor care includ activități de procesare și/ sau marketing la nivelul fermei, rata sprijinului aplicabilă întregului proiect este cea specifică M 3 conform Anexei II la R. 1305/2013 cu condiția ca investiția să vizeze propriile produse agricole. Această prevedere se aplică și cooperativelor agricole și GP care realizează astfel de investiții pentru membrii săi fermieri iar investiția este amplasată în cadrul exploatației unuia/ unora dintre membri.**

Dovedirea faptului că investiția vizată de forma asociativă este amplasată în cadrul exploatației unuia/ unora dintre membri se va realiza prin prezentarea documentului încheiat între forma asociativă și respectivul membru care conferă formei asociative drept real-principal asupra imobilului ce face obiectul investiției.



## Capitolul 3

### ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚII AGRICOLE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

**Atenție!** În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul Comisiei (UE) nr. 1306/2013, cu modificările ulterioare nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar.

Fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz). În situația în care există legături comerciale între vânzătorul/ arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul de finanțare sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

### 3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

## GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 4 din prezentul Ghid, legate și sigilate într- un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea

#### **NOTĂ**

Este necesar să se respecte formatele standard ale Anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adauga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două Anexe la Cererea de finanțare este obligatorie.

**Atenție!** Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai în sistem electronic.

acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format editabil, la adresa [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)

#### **NOTĂ**

Este necesar să se respecte formatele standard ale Anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adauga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două Anexe la Cererea de finanțare este obligatorie.

#### **Atenție !**

*GAL, CRFIR și AFIR își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, dacă se constată de către GAL, CRFIR și AFIR că este necesar.*

*Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori pe mail-ul beneficiarilor.*

### **3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE**

**Atenție!** Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai în sistem electronic.

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

**Atenție!** Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului (UE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, ale Legislației Naționale de Implementare.

Cererea de finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Cererea de finanțare

trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea

acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Solicitantul poate opta pentru obținerea unui avans prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de finanțare FEADR și cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție.

**Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.**

### **3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE**

Dosarul Cererii de Finanțare, care va cuprinde Cererea de Finanțare completată, precum și documentele atașate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare), va fi numerotat (de la 1 la n unde „n” este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate), scanat, sigilat și depus la GAL în format tipărit, în două exemplare (un exemplar ORIGINAL și o COPIE, dar și pe suport electronic (pe CD). Documentele în copie depuse în Dosarul Cererii de Finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. Cererea de finanțare și toată documentația aferentă trebuie să fie semnată și stampilată pe fiecare pagina.

### **3.1.3 Verificarea dosarului Cererii de Finanțare**

#### **3.1.3.1. Verificarea cererilor de finanțare la nivelul GAL.**

#### **1. Încadrarea cererii de finanțare în funcție de autoevaluarea scorului (pre-scoring)**

Cererea de finanțare este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate minim al sesiunii în care a depus cererea de finanțare.

**Proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării GAL sub pragul minim de calitate vor fi declarate neconforme și nu vor intra în etapa de selecție.**

#### **2. Verificarea conformitatii cererii de finanțare :**

-consta în verificarea documentelor conform secțiunii E din Cererea de finanțare, precum și a altor

#### **Atenție !**

*Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1*

*Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a fi detaliate în devizele pe obiect, distinct, lucrările / spațiile / instalațiile corespunzătoare categoriilor de cheltuieli. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile. În cazul Cererilor de Finanțare verificate prin sondaj la AFIR – nivel central, informațiile suplimentare se vor cere **numai** pentru pct. 1, pct. 2 și pct.4.*

documente solicitate în Ghidul Solicitantului.

**3. Verificarea eligibilității cererii de finanțare** Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ✓ verificarea eligibilității solicitantului;
- ✓ verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- ✓ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ✓ verificarea Studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

**a.** în cazul în care documentația tehnico-economică (Studiul de Fezabilitate /Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul ei, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare.

**b.** în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.

**c.** în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.

**d.** în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

**În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.**

#### **4. Verificarea criteriilor de selecție**

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare, documentelor atașate acestuia și a anexelor la prezentul ghid.

#### **Concluzia privind evaluarea cererii de finanțare**

În urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista trei situații:

- ✓ proiectul este neeligibil;
- ✓ proiectul este eligibil și va avea un punctaj  $\geq$  pragul de calitate minim.
- ✓ proiectul este neconform - sunt acele proiecte al căror punctaj rezultat în urma evaluării este mai mic decât pragul minim de calitate corespunzător.

#### **5. Selecția proiectelor**

Alocarea financiară publică aferentă sesiunii cu termen limită de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt stabilite la inițiativa GAL cu consultarea prealabilă a Adunării Generale a Asociațiilor.

**În ANUNȚUL DE LANSARE A CERERII DE PROIECTE** sunt prezentate: alocarea, intervalul de depunere a proiectelor, pragul minim, alte informații generale.

**La depunerea proiectului, solicitanții completează în Cererea de Finanțare câmpul aferent punctajului estimativ (autoevaluare/prescoring).**

**Solicitanții vor detalia în cadrul Cererii de Finanțare secțiunea A6 „Date despre tipul de proiect și beneficiar”, la punctul A6.3.1, fiecare criteriu de selecție care concurează la prescoringul înscris la punctul A6.3.**

Depunerea proiectelor se realizează în termenul limită stabilit în apelul de selecție.

**Atenție!** Proiectele al căror punctaj estimat va scădea în urma evaluării GAL sub pragul de calitate minim vor fi declarate neconforme.

Pentru proiectele depuse cu punctajul mai mare sau egal decât pragul minim de calitate se va întocmi un raport de selecție.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul alocării disponibile. În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face, astfel:

- proiecte care propun investiții în domeniul vegetal, specific teritoriului GAL;
- proiecte prin care se creează minim 1 (un) loc de muncă (cu normă întreagă de lucru) care va fi menținut pe toată perioada de monitorizare;
- data și ora depunerii proiectului la GAL.

După publicarea raportului de selecție inițial pe pagina de internet a GAL, beneficiarii au la dispoziție 5 zile lucrătoare pentru a depune contestații cu privire la rezultatul selecției. Contestațiile semnate de solicitanți se vor depune online pe adresa de e-mail a GAL.

După publicarea raportului inițial/final de contestații, GAL va proceda la selecția proiectelor cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent sesiunii respective.

Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni de depunere a proiectelor, după caz.

După publicarea raportului de contestații inițial/final, GAL întocmește Raportul de Selecție aferent sesiunii pentru care au fost finalizate contestațiile, doar în situația în care Raportul de selecție inițial respectiv conține proiecte eligibile fără finanțare, altfel, alocarea disponibilă va reîntregi alocarea disponibilă aferentă sesiunii unde există proiecte eligibile fără finanțare. Alocarea disponibilă pentru selecția aferentă sesiunii pentru care au fost finalizate contestațiile este reprezentată de diferența între valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente etapei respective și valoarea publică totală a proiectelor selectate, rezultate în urma publicării raportului de contestații respectiv.

**Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu**

**Cererea de finanțare. Atenție! Procesul de selecție și procesul de verificare a contestațiilor se desfășoară potrivit regulamentului intern al GAL, postat pe [www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)**

### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

**Atenție !**  
*Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare. Solicitanții vor putea să redepună o singură dată proiectul în cadrul unei sesiuni și numai după retragerea prealabilă .*



dar și „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)” cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-ul [www.madr.ro](http://www.madr.ro) și [www.afir.info](http://www.afir.info).

Solicitanții vor putea retrage și/sau redepune proiectul o singură dată în cadrul sesiunii respective. Retragera cererii de finanțare se poate efectua în scris prin completarea, semnarea și ștampilarea formularului de retragere de către solicitant/reprezentant legal, formular ce va fi depus la sediul GAL.

**Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei Cereri de Finanțare!**

**De asemenea, solicitanții a căror proiecte au fost declarate neconforme vor putea să mai redeponă proiectul o singură dată în cadrul aceleași sesiuni.**

După aprobarea Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, GAL notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare”.

### **3.1.3.2. Verificarea eligibilității la nivelul AFIR**

Cererile de Finanțare selectate de GAL vor fi depuse la nivelul OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric. Experții SLIN-OJFIR verifică dacă solicitantul a folosit modelul-cadru de formular corespunzător Cererii de Finanțare specifică măsurii din PNDR ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare proiectului propus, raportat la tipul de beneficiar, conform Anexei I a prezentului Ghid și transmit Cererile de Finanțare către serviciile de specialitate responsabile din cadrul structurilor teritoriale ale AFIR, respectiv:

☒ la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții – montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;

☒ la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții – montaj).

Cererea de Finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul Cererii de Finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul Cererii de Finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul Cererii de Finanțare în original, în vederea verificării conformității.

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

**MADR și instituțiile subordonate nu își asumă responsabilitatea contractării unor proiecte în afara termenelor prevăzute de regulamentele europene și legislația națională.**

## **1. Verificarea eligibilității**

### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului.

Pentru toate proiectele finanțate prin Submăsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în Cererea de Finanțare. În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL.

#### Atenție!

În etapa de evaluare derulată la nivelul AFIR, experții structurilor teritoriale ale Agenției nu vor completa Fișa de evaluare a criteriilor de selecție, aceasta fiind întocmită de GAL și depusă odată cu Cererea de Finanțare.

**NOTĂ:** După evaluarea Cererii de Finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

## 2. Verificarea pe teren a cererilor de finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitățile care instrumentează cererea de finanțare, respectiv:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții – montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții – montaj).

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanțare și concordanța acestora cu elementele existente pe amplasamentul propus. Se procedează la verificarea anumitor criterii de eligibilitate evidențiate în etapa verificării administrative prin comparație cu realitatea de pe teren, pentru a se obține o decizie rezonabilă privind corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate și selecție.

## 3. Verificarea încadrării proiectelor

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR. Se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a Cererii de Finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepona la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție.

După finalizarea procesului de verificare a încadrării proiectului și a eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către OJFIR/CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului E6.8.1L comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (pe fax/poștă/e-mail, cu confirmare de primire) solicitantului și GAL-ului formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificali, solicitantul și GAL-ul vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

### **3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR**

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare, care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente Sub-măsurii 19.2 aferentă Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020.

În această etapă, solicitantul are obligația de a depune la Autoritatea Contractantă (CRFIR)

### **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

următoarele documente, cu caracter obligatoriu conform HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare și a procedurilor în vigoare la momentul notificării:

**Atenție!** În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen **de maxim 4 luni/7 luni după caz**, de la primirea *Notificării privind selectarea cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

**1. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată** a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site [www.afir.info](http://www.afir.info)) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

**2. Document emis de DSVSA**, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info).

**3. Document emis de DSP județeană** conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info).

**4. Document emis de Agenția Națională pentru Protecția Mediului** (conform protocol colaborare AFIR ANPM-GM): Clasarea notificării/ Decizia etapei de încadrare ca document final/ Acord de mediu/ Aviz Natura 2000.

**5. Notă de constatare privind condițiile de mediu.**

În cazul proiectelor care necesită Acordul de mediu/ Avizul Natura 2000, documentele se depun în termen de maximum 7 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selecția proiectului și înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR. După expirarea termenului prevăzut pentru prezentarea documentului de mediu, Contractul de finanțare nu mai poate fi semnat.

**6. Cazierul judiciar în original** (fără înscrieri cu privire la sancțiuni economico-financiare) **al responsabilului legal**, valabil la data încheierii contractului. Cazierul judiciar poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

**7. Diplomă/ certificat/ document final care atestă absolvirea pregătirii profesionale, dacă este cazul.**

În situația în care solicitantul nu își îndeplinește obligația de a prezenta/ redepune, după caz, documentele necesare încheierii contractului în termenul precizat în notificare, Contractul de finanțare nu va fi încheiat.



Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării conformității documentelor obligatorii, Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de finanțare.

**Atenție!** În urma depunerii la AFIR a Cererii de finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hartie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

**Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar este de 4 luni/ 7 luni pentru situațiile determinate de emiterea documentelor de la mediu.**

**În caz de neprezentare a documentelor de către Beneficiar, în termenul precizat în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare.**

Contractul urmează a fi încheiat după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor de către solicitant.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie Contractul de finanțare.

**Important!** Bugetul indicativ din cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine anexa la Contractul de finanțare.

**8. Proiectul tehnic** care va fi avizat de AFIR după verificarea, respectiv avizarea procedurii de achiziții servicii și înaintea demarării procedurii de achiziții de lucrări.

**Atenție!** Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim 3 ani (36 de luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/sau adaptarea la standarde.

**Durata de execuție a contractului este de maxim 2 ani (24 luni), pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa măsurii.**

**Duratele de execuție** prevăzute mai sus pot fi prelungite cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de platit, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

**Duratele de execuție** prevăzute mai sus, se pot suspenda la cererea beneficiarului, în situații temeinic justificate, pe bază de documente justificative, în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.



## **DURATA DE VALABILITATE ȘI DURATA DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE**

**Durata de valabilitate a contractului de finanțare** cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția publică se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani.

**Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/ submăsurilor PNDR 2014-2020, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.**

**Contribuția publică se recuperează** dacă în termen de cinci ani, de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații:

- a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de PNDR 2014 - 2020, sau nerespectarea criteriilor în baza cărora proiectul a fost declarat eligibil și selectat;
- b) o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
- d) realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțată din fonduri nerambursabile.

**Atenție!** Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/ și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

## **PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI**

Beneficiarul poate solicita **avans** de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau până la data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă.

Avansul se rambursează la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului de finanțare, conform prevederilor art.45 alin.(4) și art.63 ale Regulamentului Consiliului 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, și a legislației naționale în vigoare.

**Beneficiarul** poate primi avansul numai după avizarea de către AFIR, după avizarea unei achiziții și numai după semnarea Contractului de finanțare.

## **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**

Pentru a beneficia de rambursarea avansului, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 100%, eliberată de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în Registrul Special al Băncii Naționale a României conform legislației în vigoare, sau poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul cererii de plată a Avansului.

***Garanția financiară aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pe întreaga durată de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor autorizate la plată, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului.*** Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de finanțare, până la expirarea duratei de implementare a proiectului respectiv la ultima tranșă de plată.

În cazul nejustificării avansului la termenul prevăzut anterior, recuperarea sumelor se va face de către AFIR prin executarea scrisorii de garanție sau a poliței de asigurare, după caz, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

**Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție**

#### **ATENȚIE!**

***AFIR efectuează plăți în contul beneficiarilor, deschis la o instituție bancară sau la Trezoreria Statului.***

Bancară/Nebancară, sau a poliței de asigurare care să acopere noul termen de execuție solicitat.

#### **Precizări referitoare la modificarea Contractului de finanțare**

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției,

#### **Atenție!**

Solicitările de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului [www.afir.info](http://www.afir.info).

#### **Important!**

Solicitantul/ Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/ submăsura din PNDR 2014-2020/ schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitele bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

În perioada de execuție a contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate aproba la solicitarea beneficiarului, maxim două amendamente la contractul de finanțare, pentru prelungirea duratei de execuție a contractului.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/ componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

**În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, sau în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau în cazul nerespectării de către beneficiar a obligațiilor asumate prin contractul de finanțare sau documentele/ autorizațiile/ avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadeverate/ false/ incomplete/ expirate/ inexate/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă va proceda la încetarea valabilității Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.**

***În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.***

**Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza proporțional cu gradul de neîndeplinire.**

**Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă**

### 3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii

#### **Atenție!**

Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, inclusiv avizarea din partea AFIR a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de finanțare.

(managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

***Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj si de executie lucrari (constructii, modernizari) in cadrul proiectelor finantate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul [www.afir.info](http://www.afir.info), conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiuni lor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atat pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul [www.afir.info](http://www.afir.info).***

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/ documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de finanțare se vor derula, după cum urmează:

✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fara TVA, se pot adjuca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.

✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fara TVA, conform **Bugetului indicativ**, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR postat pe site-ul AFIR.

***Achiziție simplă*** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință aplicabilă PNDR 2014-2020, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

***Achiziție complexă care prevede construcții montaj*** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Operațiunile prezente în Cererea de finanțare și în fișa submăsurii în secțiunea „Sume aplicabile și rate de sprijin” pentru care sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură nu se supun procedurii de achiziții, cu excepția situațiilor în care aceasta este obligatorie pentru beneficiarii publici, conform legislației din domeniul achizițiilor publice.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

**A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:**

Actionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

**B. Conflictul de interese între ofertanți:**

### **Ghidul Solicitantului - Măsură 3**



Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private -anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- d. Nediscriminarea;
- e. Tratatul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proportionalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

**Atenție!** Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR.

**Atenție!** Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR (achiziții simple) și CRFIR (achiziții complexe), prin intermediul departamentelor de specialitate numai după ce solicitantul va semna Contractul de finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de finanțare cu A.F.I.R.

**Atenție!** La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultantii/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultantilor/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultantii, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



### 3.4 PLATA

**Beneficiarul va depune, deopotriva la GAL și CRFIR Declarația de eşalonare , Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată depusă la semnarea Contractului de finanțare.**

Dosarul Cererii de Plată se depune de beneficiar la GAL, în trei exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (Anexă la Contractul de finanțare).

**După verificarea acestora, de către GAL, Beneficiarul va depune dosarele cererilor de plată la CRFIR în vederea verificării și avizării plăților.**

Beneficiarul va depune la OJFIR/CRFIR *Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata* AP 0.1 in maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune la OJFIR/ CRFIR Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata AP 0.1 in maxim 30 de zile după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achizitii și numai după semnarea contractului de finanțare.

**Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE** pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plata în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de baza cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul)

În cazul investițiilor care presupun **achizitii simple** Beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plata în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde **construcții montaj** este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract.

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare beneficiarii trebuie să depună și Declarația de esalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eşalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului Cererii de plată.

Dosarul cererii de plată se depune de beneficiar la Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale pentru proiectele fără C+M / Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale pentru proiectele cu C+M în două exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR [www.afir.info](http://www.afir.info).

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată conforme.

Conform prevederilor art 63 din *Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al*

Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată depășește cu mai mult de 10% suma stabilită în urma verificării Dosarului Cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității. În urma realizării verificării, în situația în care cererea de plată a fost declarată conformă, beneficiarul depune Dosarul cererii de plată, însoțit de Fișa de verificare a conformității emisă de GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabile de derularea contractului de finanțare. În vederea verificării realizării acestui pas procedural la nivelul OJFIR/CRFIR, în toate formularele de plată dedicate verificării conformității DCP, se va adăuga un rând cu următorul punct de verificare: *"Fișa de verificare a conformității Dosarului Cerere de Plată este completată, datată și semnată de către experții GAL, iar concluzia verificării este "conform"."*

În situația în care DCP este declarat neconform, beneficiarul poate să redeponă la GAL Dosarul cererii de plată complet, cu respectarea termenelor prevăzute în Contractul de finanțare/Actul adițional/Declarațiile de eşalonare a depunerii DCP. Un DCP declarat neconform poate fi redepus o singură dată la GAL.

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație cu încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului cererii de plată la AFIR. În acest caz, contestația va fi analizată de către doi experți din cadrul GAL, alții decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare. Soluționarea contestației de către experții OJFIR/CRFIR și comunicarea deciziei către beneficiar se va realiza cu încadrarea în termenul maxim de depunere a DCP la AFIR.

#### **Atenție!**

*Beneficiarii sunt obligați să respecte termenele de depunere a cererii pentru prima tranșă de plată prevăzute de art. 4 din H.G. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare*

## INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

### 4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE MĂSURII 3, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE PÂNĂ LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

**1. a) STUDIUL DE FEZABILITATE** (pentru achizițiile simple se vor completa doar punctele care vizează acest tip de investiție)

Studiul de fezabilitate va fi întocmit conform prevederilor legislației în vigoare, respectiv HG 907/2016.

Atenție! Art 15 aferent HG 907/2016 ,

”Prezenta hotărâre nu se aplică obiectivelor/ proiectelor de investiții:

**a)** ale căror lucrări sunt în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri

**b)** pentru ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenție au fost inițiate procedurile de achiziție publică până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, prin transmiterea spre publicare a anunțului de participare/emiterea invitației de participare, respectiv ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost recepționate de investitor/beneficiar ori au fost depuse spre aprobare/avizare.

**c)** ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a

lucrărilor de intervenții necesită actualizare, în conformitate cu actele normative în vigoare, dacă au fost elaborate și recepționate de investitor/beneficiar până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, ori sunt depuse spre re aprobare/reavizare.

#### Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile .

- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației

- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului

#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

- se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – Organizare de santier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmarite în etapa de achiziții și autorizare plăți.
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zona, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator.
- în cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, va prezenta obligatoriu Studiul de fezabilitate și Certificatul de Urbanism pentru acestea.
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului, cu valoare distinctă pentru a fi considerat cheltuielă eligibilă. Dacă montajul se realizează în regie proprie, acesta se va evidenția obligatoriu ca valoare în coloana „cheltuieli neeligibile”.
- Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora).
- în cazul achiziției de utilaje se va menționa o marjă a caracteristicilor tehnice a acestora, cu respectarea limitei maxime prevăzute în *Tabelul privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor*, chiar și în cazul în care rezonabilitatea se demonstrează cu extras din BD cu prețuri de Referință aplicabilă PNDR 2014-2020, valabil la momentul elaborării SF.
- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizari, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații seraportează la mp de construcție.

**ATENȚIE!** În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de fezabilitate, **obligatoriu Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

**Atenție!** Rezultatul de exploatare al anului precedent depunerii Cererii de finanțare trebuie să fie pozitiv (inclusiv 0). Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care nu au înregistrat venituri din exploatare. În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional care poate fi negativ.

#### 1. b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

#### c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

**2 SITUAȚIILE FINANCIARE** (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară.

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin trei ani financiari înainte de anul depunerii Cererii de finanțare se vor depune ultimile trei situații financiare.

*Pot apărea următoarele situații:*

- a) În cazul unui solicitant înființat în anul depunerii proiectului care nu a întocmit Bilanțul aferent

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3



anului anterior depunerii proiectului, înregistrat la Administrația Financiară solicitantul nu va depune nici un document în acest sens.

b) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, solicitantul va depune la Dosarul cererii de finanțare Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară prin care dovedește că nu a înregistrat venituri din exploatare

c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la Dosarul cererii de finanțare solicitantul va depune **DECLARAȚIA DE INACTIVITATE** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru **persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale:**

**DECLARAȚIE SPECIALĂ PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI** înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221). În cazul solicitanților care se încadrează în prevederile art. 105 din Legea 227/2015,(cod fisca), respectiv, nu au obligația depunerii formularului 221, Norma de venit, nu se va depune nici un document în acest sens.

Pentru solicitanții a căror activitate a fost afectată de **calamități naturale** (inundații, seceta excesivă etc) se vor prezenta și:

- Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, cont de profit și pierderi – formularul 20, formularele 30 și 40) din unul din ultimii trei ani precedenți anului depunerii proiectului, în care producția nu a fost calamitată iar rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să fie pozitiv (inclusiv 0), înregistrate la Administrația Financiară .

În cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale se va prezenta:

- Declarație specială privind veniturile realizate înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ și/ sau Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221).

Formularul 221 se va depune de către solicitanții care au optat conform prevederilor legale, la impozitarea pe bază de norma de venit.

*Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:*

- data producerii pagubelor;

- cauzele calamității;

- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);

### **Ghidul Solicitantului - MĂSURA 3**



- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

### **3.a1) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU TERENUL AGRICOL AFERENT PLANTAȚIILOR DE VIȚĂ DE VIE PENTRU STRUGURI DE MASĂ EXISTENTE/PLANTAȚIILOR NOU ÎNFIINȚATE ȘI A ALTOR PLANTAȚII:**

- **COPIE DUPĂ DOCUMENTUL AUTENTIFICAT LA NOTAR CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE** asupra terenului și/ sau tabel centralizator emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință, perioada de arendare care trebuie să fie de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare și/ sau contractul de concesiune care să certifice dreptul de folosință al terenului cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare. .

**Contractul de concesiune** va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

- - suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces)

- Pentru **cooperative agricole**, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute mai sus pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți

**Atentie!** Toti membrii fermieri ai formelor asociative trebuie să fie deserviti de investitie.

**a2) În cazul Societăților agricole se atașează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă** care va cuprinde suprafețele aduse în folosința societății, numele membrilor fermieri care le dețin în proprietate și perioada pe care terenul a fost adus în folosința societății, care trebuie să fie de minim 10 ani.

**Pentru celelalte tipuri de culturi nu este necesară prezentarea documentelor pentru terenul agricol, verificarea făcându-se de către experții evaluatori, exclusiv în sistemul IACS.**

**b) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU IMOBILUL (CLĂDIRILE ȘI/ SAU TERENURILE)** pe care sunt/ vor fi realizate investițiile,:

## **b1) ACTUL DE PROPRIETATE ASUPRA CLĂDIRII sau CONTRACT DE CONCESIUNE sau ALT**

**Atenție!** Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/desființare:

- drept real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, suprafață, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de suprafață se acceptă act de suprafață încheiat în formă autentică de un notar public.

- drept de creață definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru clădirea/terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

**DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR** care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect ;

**b2) DOCUMENTUL CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENULUI, CONTRACT DE CONCESIUNE SAU ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR** care să certifice dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile

Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

**Contractul de concesiune** va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

**b3) EXTRAS DE CARTE FUNCIARĂ SAU DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU**, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora

**Atenție!** În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit), se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

### **c) DOCUMENT PENTRU EFECTIVUL DE ANIMALE DEȚINUT ÎN PROPRIETATE:**

**1). EXTRAS DIN REGISTRUL EXPLOATATIEI** emis de ANSVSA/DSVSA cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, cererea de finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA.

Pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine - **ADEVERINȚĂ ELIBERATĂ DE MEDICUL VETERINAR DE CIRCUMSCRIȚIE**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

Pentru cooperative agricole, societăți cooperative agricole, grupuri de producători, se vor prezenta documentele prevăzute la punctul c) pentru toți membrii fermieri ai acestor solicitanți.

**2) PAȘAPORTUL emis de ANZ pentru ecvideele cu rasă și origine.**

**4. CERTIFICAT DE URBANISM** pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare.

### **5. ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:**

**-DOCUMENT EMIS DE ANPM PENTRU PROIECT**

**Atenție!** Certificatele trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor prin mențiunea „nu are datorii fiscale și sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.

**Atenție!** Solicitantul va prezenta decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/ sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire, decizie/ documente care au fost aprobate ulterior eliberării certificatului de atestare fiscală, pentru compensarea obligațiilor fiscale de la Sect.A.

### **6. ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE FINANȚARE:**

**6.1 CERTIFICATE CARE SĂ ATESTE LIPSA DATORIILOR RESTANTE FISCALE** și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat.

### **ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI :**

**6.2 CAZIERUL JUDICIAR AL REPREZENTANTULUI LEGAL** care să ateste lipsa înscrisurilor care privesc sancțiuni economico-financiare. Cazierul judiciar va fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

### **7. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:**

## **Ghidul Solicitantului - MĂSURA 3**

**7.1 DOCUMENT EMIS DE DSVSA PENTRU PROIECT**, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info).

**7.2 DOCUMENT EMIS DE DSP JUDETEAN**, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info)

**Atenție!** În cazul investițiilor care prevăd atât achiziție de utilaje agricole cât și utilaje necesare procesării, documentul 7.1 va trebui să ateste conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și siguranța alimentelor și trebuie să facă referire clar și la activitatea de procesare.

Documentele acestui punct vor fi emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info), secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

În cazul proiectelor care prevăd doar achiziții de utilaje agricole nu este necesară prezentarea documentului 7.

## **8. ACEST DOCUMENTE SE VA PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:**

**8.1 DOCUMENTE CARE DOVEDESC CAPACITATEA ȘI SURSA DE COFINANȚARE** a investiției emise de o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit)

## **ACEST DOCUMENT SE VA PREZENTA LA MOMENTUL DEPUȘTERII CERERII DE FINANȚARE:**

**8.2 DOCUMENT DE LA BANCĂ/TREZORERIE** cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR);

## **9. ACESTE DOCUMENTE SE VOR PREZENTA LA MOMENTUL ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:**

**9.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/ NOTIFICARE** de constatare a conformității cu legislația sanitară emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare, **pentru unitățile care se modernizează și se autorizează/avizează** conform legislației în vigoare.

**9.2 NOTA DE CONSTATARE PRIVIND CONDIȚIILE DE MEDIU** pentru toate unitățile în funcțiune.- se va depune la momentul încheierii contractului

**Atenție!** Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

**10. a) HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ** definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

**b) STATUT** pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005, ), Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere*, cu modificările și completările ulterioare), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2<sup>1</sup>) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

**c) DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE**, a Centrelor, stațiunilor și unităților de cercetare –dezvoltare și didactice din domeniul agricol

**Atenție!** Certificatele trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor prin mențiunea „nu are datorii fiscale și sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.

**Atenție!** Solicitantul va prezenta decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/ sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire, decizie/ documente care au fost aprobate ulterior eliberării certificatului de atestare fiscală, pentru compensarea obligațiilor fiscale de la Sect.A.

**11.1 DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE** în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultura și dezvoltare rurală sau, după caz, adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă pentru cei care au absolvit în ultimele 12 luni;

**11.2 DIPLOMA DE ABSOLVIRE STUDII** postliceale și liceale în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă.

**11.3 DIPLOMA DE ABSOLVIRE A ȘCOLII PROFESIONALE** sau diploma/certificat de calificare ce atestă formarea profesională/**certificat de competențe** emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Natională pentru Calificări, sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA care conferă un nivel minim de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă.

**11.4 FOAIA MATRICOLĂ** pentru cel puțin 2 ani de facultate în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultura și dezvoltare rurală.

**Atenție!** Documentele se pot prezenta pentru responsabilul legal (tânărul fermier care se instalează, fiind managerul exploatației) sau pentru angajatul care deține funcția de manager al exploatației agricole. În cel de-al doilea caz se vor prezenta și documentele care să certifice poziția persoanei în societate:

**11.5 EXTRAS DIN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR** care să ateste înregistrarea contractului individual de muncă.

## **12. ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PRIVIND IRIGAȚIILE:**

**12.1 AVIZ DE GOSPODĂRIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUȚIEI**, în cazul investițiilor noi sau

**AUTORIZAȚIE DE GOSPODĂRIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE**, în cazul funcționării sistemului de irigații.

**12.2 AVIZ EMIS DE ANIF** (dacă este cazul)

**12.3 DOCUMENT EMIS DE OUAI** privind acordul de branșare (dacă este cazul)

**12.4 Document** privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul)

## **GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3**



**13.1 AUTORIZAȚIA de PRODUCERE A SEMINTELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA DE PRODUCERE ȘI PRELUCRARE A SEMINTELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR/ AUTORIZAȚIA de PRODUCERE, PRELUCRARE ȘI COMERCIALIZAREA SEMINTELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR**

**13.2 Documente solicitate producătorilor agricoli: factura fiscală de achiziție a semintelor, și documentul oficial de certificare a lotului de samantă/ buletinul de analiză oficială cu mențiunea „sămânță admisă pentru însămânțare” sau „necesar propriu”/ documentul de calitate și conformitate al furnizorului/ orice alt document echivalent documentelor menționate (ex:eticheta oficială).**

**14. CERTIFICATUL DE ORIGINE PENTRU ANIMALE DE RASĂ INDIGENĂ** eliberat de Asociații ale crescătorilor sau Organizațiile de ameliorare, autorizate de ANZ

**15.1 DOCUMENT EMIS DE CĂTRE ORGANIZATIA INTERPROFESIONALĂ PENTRU PRODUSELE AGROALIMENTARE (OIPA)**, din care să reiasă că solicitantul și, dacă este cazul, terțele persoane cu care acesta încheie precontracte, are/au calitatea de membru al acesteia, însoțit de documentul de înființare al OIPA (act constitutiv și statut), document avizat de consiliul director. Se va lua în considerare atât documentul avizat de către Președintele Consiliului Director cât și de o altă persoană împuternicită de Consiliul Director conform prevederilor statutului.

În acest caz, pe lângă documentul emis de OIPA din care să reiasă că solicitantul este membru al acesteia, solicitantul trebuie să prezinte și Hotărârea Consiliului Director de împuternicire a Președintelui Consiliului Director sau a unei alte persoane din cadrul Consiliului Director, conform prevederilor statutului, în vederea semnării acestor documente.

**15.2 PRECONTRACTELE CU MEMBRII OIPA** în vederea procesării/comercializării producției proprii.

**16. PRECONTRACTELE CU PERSOANE JURIDICE** prin care se realizează comercializarea produselor proprii.

**17.1 FIȘA DE ÎNREGISTRARE CA PRODUCĂTOR ȘI/SAU PROCESATOR ÎN AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ, ELIBERATA DE DAJ, ÎNSOȚITĂ DE CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU UN ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE** (în cazul investițiilor noi sau în cazul modernizării exploatațiilor care obțin după implementarea proiectului, un produs ecologic)

**17.2 Certificat de conformitate a produselor agroalimentare ecologice** emis de un organism de inspecție și certificare, conform prevederilor OUG 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice cu completările și modificările ulterioare pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică (pentru modernizări în vederea obținerii unui produs existent).

**18. Studiu OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole** în cazul exploatațiilor agricole din sectorul vegetal, însoțit de aviz ICPA pentru încadrarea proiectului în potențialul agricol

**19. Acord de principiu privind includerea generatoarelor terestre antigrindina în Sistemul National de Antigrintina și de Creștere a Precipitațiilor** (la depunere), emis de Autoritatea pentru

Administrarea Sistemului National de Antigrindina si Crestere a Precipitatiilor.

**20.1** Document emis de Cooperativa/Grupul de producatori din care sa reiasa ca solicitantul si, dacă este cazul, tertele persoane cu care acesta incheie precontracte, are/au calitatea de membru a/al acesteia/acestuia, insotit – **statutul Cooperativei.**

**20.2 Precontractele cu un membru/membrii al/ai Cooperativei/ Grupului de producători sau direct cu Cooperativa/Grupul de producători** din care face parte în vederea procesării/comercializării producției proprii.

**21. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ)** pe care solicitantul le poate aduce în scopul sus inerii proiectului: ( de ex. copia autorizației de gospodărire a apelor a ANIF/entit ii care gestionează corpul de apă/ infrastructura de irigații la care se branseaz  solicitantul, etc )

**Atenție!** Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilit ii  i al verificării criteriilor de selecție va include  i consultarea informa ilor referitoare la solicitant  i exploatația agricolă, de inute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, etc).

#### 4.2 LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL GAL  I AFIR

**Dosarul Cererii de finanțare:**

- ✚ **Cererea de Finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care poten ialul beneficiar o  naintea  AFIR în vederea obținerii finanțării);
- ✚ **Studiul de fezabilitate – Anexa 2;**
- ✚ **Contractul de Finanțare – Anexa 8** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR  i beneficiarul fondurilor nerambursabile);

**Dosarul cererii de plată:**

- ✚ **Cererea de Plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- ✚ **Cererea de Plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- ✚ **Declarația de e alonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✚ **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse  i neprevăzute);
- ✚ **Raportul de execuție** (document care prevede realizările fizice  i cele financiare);
- ✚ **Declarația pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR  i nu pot fi furnizate de AFIR;**

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, [www.afir.info](http://www.afir.info), pute i consulta  i descărca:

- ✚ **Fișa Măsurii 3;**
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legisla ie specifică FEADR).

#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

## 4.3 DICȚIONAR

- ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile și buget național) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar sau nebanca, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar sau nebanca;
- ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;
- ❖ **Condiționare** – activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare; -
- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;
- ❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe **unități de producție** situate pe teritoriul României, utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia.

❖ **Fișa măsurii** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a măsurii 3 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

❖ **Investiții colective** – Investiții realizate de către cooperative, grupuri de producători sau de parteneriate sprijinite prin intermediul M16, legate de asigurarea cooperării între producători/membri, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele. Aceste investiții vor deservi interesul membrilor din cadrul cooperativelor, grupurilor de producători sau parteneriatelor sprijinite prin intermediul M16.

❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate;

❖ **Lanț alimentar integrat** reprezintă succesiunea de etape și operații din cadrul aceleași unități implicate în producerea, procesarea, distribuția, depozitarea și manipularea produselor agro-alimentare de la producția primară până la comercializare,

❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor existente aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilizarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;

❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile** de orice tip (noi sau modernizări/extinderi) în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu noi

coduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceluiși/acelorași cod/uri CAEN.

❖ **Natura 2000** – rețea ecologică de arii naturale protejate la nivel european, formate din arii speciale de conservare (sit/zonă protejată) pentru conservarea habitatelor naturale de



interes comunitar și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SAC) și arii de protecție specială avifaunistică (sit/zonă protejată(ă) pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice, în conformitate cu reglementările comunitare, prescurtat SPA) conform Legii nr. 462/ 2001 (pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice);

❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;

❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață;

❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 "înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;

❖ **Producția agricolă primară**, conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/înlocuire plantații pentru struguri de masă, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatației agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.

❖ **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate minim corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă)

❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnata sa reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;

❖ **Sămânță** înseamnă orice material de reproducere sau plantare: semințe, fructe, material săditor produs prin orice metode de înmulțire, destinat multiplicării ori pentru producția de consum alimentar sau industrial. **Materialul săditor** înseamnă materialul de înmulțire și plantare compus din: plante, părți ale plantei, inclusiv portaltoi, destinate înmulțirii și producției de plante destinate plantării.

❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către



beneficiarul proiectului;

- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Achiziție complexă** care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție;
- ❖ **Derulare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.
- ❖ **Implementare Proiect** – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.”
- ❖ **GAL** – Grup de Acțiune Locală, formă de parteneriat public-privat dintr-un teritoriu compact format din unități administrative-teritoriale, care reunește reprezentanți ai sectoarelor public, privat și ai societății civile din acel teritoriu cu rolul de a dezvolta zona prin implementarea unei strategii de dezvoltare locală după modelul LEADER ;
- ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
- ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
- ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- ❖ **PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică;
- ❖ **SL** – Serviciul LEADER din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;
- ❖ **SLIN – CRFIR** – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea

Investițiilor Rurale;

❖ **SLIN – OJFIR** – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

❖ **CE SLIN – CRFIR/OJFIR** – Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

❖ **CI SLIN – CRFIR/OJFIR** - Compartimentul Implementare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole- Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.

❖ - „/” – în accepțiunea acestui document, bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau” (se va intreperta ca înlocuitor al cuvântului „sau”); exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”.

#### 4.4 GAL ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:00 și 16:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipele GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

#### GHIDUL SOLICITANTULUI - MĂSURA 3

##### GAL CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA

*vă poate acorda informațiile  
necesare pentru a solicita finanțarea  
proiectului dumneavoastră.*

*Dacă doriți să obțineți informații sau  
considerați că sunteți defavorizat în  
accesarea fondurilor europene  
spuneți-ne!*

*Comuna Dărmănești, sat Dărmănești  
str. Principala nr.897, camera 2*

[www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)  
[office@galcricovprovitaprahova.ro](mailto:office@galcricovprovitaprahova.ro)

Tel: 0721 124 405

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați pagina de internet a GAL ([www.galcricovprovitaprahova.ro](http://www.galcricovprovitaprahova.ro)) sau să formulați întrebări către GAL pe adresa de e-mail [office@galcricovprovitaprahova.ro](mailto:office@galcricovprovitaprahova.ro).

\* \* \*

**GAL CRICOV-PROVITA-PRAHOVA**  
- Ghid variantă finală - 2018 -